

DARBININKAS

L NR. 76.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, LAPKRITIS - NOV. 16, 1965

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Laisvė baltų tautom grįš, bet kova bus ilga ir sunki..

Kalbėjo sen. Mundt. lapkričio 13 Madison Square Garden

AŠ KALBĖSIUOS SU AMBASADORIUM GOLDBERGU DĖL KONKREČIŲ ŽYGIŲ PER JUNGTINES TAUTAS — kalbėjo kongresmanas Rooney MŪSŲ TIKSLAS YRA ATKREIPTI JUNGTINIŲ TAUTŲ DĖMESĮ Į BALTIJOS VALSTYBIŲ PAVĖRGIMĄ, KURIS JAU TRUNKA 25 METAI — kalbėjo Antanas Mažeika televizijos korespondentui

Kiek pasistūmėta tikslo link, tenka spręsti iš faktų, kuriuos čia imamės registruoti

MANIFESTACIJOS EIGA

Madison Square Garden milžiniškoje salėje nuo palubės kabojo taip pat milžiniškos vėliavos — Amerikos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Aplinkui įrašai su Churchillio pareiškimu apie gėdingą Sovietų ir Hitlerio sutartį, dėl kurios Baltijos valstybės buvo pavergtos, įrašai su reikalavimu Baltijos valstybėms nepriklausomybę grąžinti.

J. Thomas orkestrui grojant maršus lietuviškais motyvais, rinkosi manifestacijos dalyviai, ir programa buvo pradėta punktualiai 12 val. vėliavų įnešimu. Jų buvo 20. Ižgiavo margašpalvės šokių grupės. Keturi himnai. Pirmininkas A. Mažeika pristatė programos vadovą Leon Chernę. Toliau kalbos — prel. J. Balkūno, senatoriaus Karl E. Mundt, kongresmano John J. Rooney, Msgr. Raymond J. Swords, S.J. Tarp kalbų meniniai tarpai: orkestras, sol. Irena Stankūnaitė su "Ten, kur Nemunas banguoja" ir daina apie mažąjį pakūstėlį, Philadelphia's akordeonistas Ch. Daubaras, New Yorko, Bostono, Waterburio, Philadelphia's ansamblių jungtiniai šokiai. Programa baigta A. Sniečkaus paskaityta rezoliucija.

Iš programos iškrito numatyti kalbėtojai: sen. Frank Lausche ir prezidento patarėjas C.

Baltijos laisvės klausimas "ineštas" į Saugumo Tarybą

Skyrium minėtas vienas įvykis Saugumo Taryboje. Apie dešimt jaunuolių, gavę iš anksto bilietus į Jungtines Tautas, atsilankė į Saugumo Tarybą. Kai Olandijos ministeris joje kalbėjo dėl Rodezijos nepriklausomybės, jie ėmė šaukti: "Laisvės Baltijos valstybėm". "Baltijos valstybės turi būti J.T." Posėdis nutrūko, policija jaunuolius išvedė. Tada Olandijos ministeris tarė: Po Baltijos jaunimo balso galys tęsti savo balsą... Teko paskiau patirti, kad tai 4 vyrai ir 6 merginos skautai akademikai iš Bostono ir Chicagos. Jų žygis buvo partizaninis prasiveržimas į Jungtines Tautas, kurios buvo atsivėrusios nuo manifestacijos policijos kordonais. Partizaniniu būdu Baltijos klausimas buvo "ineštas" į Jungtines Tautas. Tai įvyko apie 5 valandą, manifestantams jau skirstantis. Po valandos žinia apie manifestaciją ir jos reikalavimus jau buvo paskleista ir visas šalis per didžiulias tarptautines žinių agentūras.

ZYGĮ TESIANT

Zygio rengėjai jaučiasi laimingi, kad rado visuomenėje tokio didelio pritarimo ir gausaus dalyvavimo, ypačiai gausiai jaunimo, o tarp svetimųjų, kuriuos jie lankė jau po manifestacijos, rado paskatinimo neiešti klausimui nė dienos apirinti. Šiuo tarpu jaunimo grupės

A. Horsky. Jie turėjo nusileisti Philadelphiaje. Senatorius ir patarėjas nebegalėjo laiku sušokti į Madison Square Garden. Programos vedėjas Leo Chernę paskelbė jų telefonu iš Philadelphia's perduotus prezidento L.B. Johnsono sveikinimus manifestacijai.

Paskiau programa perkelta į gatves, ir eisena iššilėjo į Jungtines Tautas pagal numatytą programą.

PROGRAMOS VIRŠŪNĖS

Visa programa buvo sumaniai pravesta ir dalyvių priimta su entuziazmu. Jei sustosim tik prie to, kad labiausiai kėlė dalyvių susižavėjimą ir entuziazmą, tai žymėtos šios viršūnės: Puikus, teatrališkas programos vedimas. Tai Leo Chernę nuopelnas. Jaudinantis momentas, kada Lietuvos himno giedojime solistė Irena Stankūnaitė parėmė tūkstantį giedančių dalyvių. Efectingos senatoriaus Mundto paralelės tarp kovos dėl Vietnamo ir Baltijos valstybių kėlė nuola-

tinus aplodismentus. Kongresmano Rooney pasisakymas už tai, kad Amerikos Balsas daugiau informuotų Lietuvoje esančius. Efectingas Bostono jaunimo orkestras, virtuoziškas Philadelphia's akordeonistas ir labiausiai aplodismentais išlydėtas buvo šokėjų "Malūnas".

Dalyviai buvo patenkinti rengėjų paruošta programa. Rengėjai buvo patenkinti dalyvių gausumu — 11,000 salėje, o manifestacijoje, televizijos korespondento pranešimu, 14,000. Tie tūkstantčiai atstovavo visiem Amerikos kampam. Stebino jaunimo gausumas. Eisena darė įspūdį savo gausumu, ramia nuotaika, atskiro grupės ejo dainuodamas; nebuvo jokių ekscesų, anarchistių prasiveržimų. Po manifestacijos policija reikė pasitenkinimą rengėjams.

Iš visų manifestacijos veiksmų mažiausiai dalyvių patenkino vakare šokiai — parinktoji vieta buvo žemiau elementaraus lygio.

ZYGYJE Į JUNGTINES TAUTAS. Pranciškonų gimnazijos mokiniai atvyko iš Kennebunkport, Me., drauge su provincijolu Tėvu L. Andriekum. Nuotr. V. Maželis.

KALTĖ DĖL ELEKTROS NUSTUMTA KANADOS FIRMAI

Elektros dingimo lapkričio 9 dienos galvosūkį padidino liudijimas Weldon Ross, 47 m. lakūno instruktorius iš Syrakusės, N.Y., kuris nusileisdamas į aerodromą, pamatė 5:15 val. p.p. liepsnėgą ugnies kamuolių

pės pradėjo lankyti JT delegacijas su atitinkamais memorandumais.

Jei Darbininkas galėtų reikšti savo skaitytojų opinią, tai jų vardu galėtų tarti pasididžiavimą tuo jaunimu, kuris ėmėsi iniciatyvos drąsiam žygiui; taip pat pasididžiavimą ta lietuvių visuomenę, kuri suprato, kad didieji vandenys susideda iš lašelių ir kad pasiryžo kiekvienas būti tokiu lašeliu kurie sudarė anuos 14 tūkstančių. Tai jau visuomeninė jėga.

— lyg būtų namas degęs. Bet tai truko tik 10 sekundžių. Ugnis dingo. Kai nusileido, aerodrome šviesos jau nebuvo. Ugnies kamuolių matė ir kiti. Kai kamuolio vietoje, kur susieina elektros tiekimo laidai, tikrino, nerado jokių degimo žymių.

Dieną po šios žinios jau buvo paskelbta — gedimas prasidėjo Kanados pusėje Ontario elektros firmos sistemoje, pušė mylios nuo Niagaros krioklio pavandeniu. Taip gedimo kaltė nuo Amerikos firmų buvo nustumta nedidelei Kanados firmai.

VYR. TEISMAS VĖL KOMUNISTŲ NAUDAI

Vyr. teismas lapkričio 15 išaiškino, kad 1950 įstatymas, kuris įpareigoja komunistus registruotis kaip svetimos valstybės agentus, esąs prieš konstitucijos privilegiją, kuri leidžia atsiskaityti nuo save inkriminuojančių pareiškimų.

Komunistų partija po šio teismo sprendimo dabar pareiškė, kad kituose prezidento rin-

kimuose jau siūlys savo kandi datą.

Kas Berkeley vadovauja

Berkeley universitete "Laisvojo žodžio sąjūdžio" vadas Betina Aptheker, 21 metų, paskelbė buvusi ir esanti komunistė. Jos vadovaujamas sąjūdis pernai gruodžio mėn. surengė riaušes, kuriose buvo suimti 700 studentų.

RODEZIJA — ketvirtis milijono prieš Angliją ir visas Jungt. Tautas

Afrikos kraštas, Rodezija, Anglijos kolonija, yra dabar visos tarptautinės politikos centre ir ginčuose. Rodezija lapkričio 11 pasiskelbė nepriklausoma nuo Anglijos. Anglijos gubernatorius Rodezijoje paskelbė, kad jis pašalins ministrį pirmininką iš pareigų. Bet tas nekrepia į paskelbimą dėmesio. An-

gliją paskelbė, kad vartos prieš Rodezijos vyriausybę ūkinės ir diplomatinės priemonės, bet nesiųs kariuomenės.

Klausimą svarsto ir Saugumo Taryba. Afrikos valstybės reikalauja, kad Jungtinės Tautos siųstų kariuomenę Rodezijos vyriausybei pašalinti.

Visas triukšmas labiausiai kyla dėl to, kad Rodeziją valdo baltieji ir baltieji paskelbė Rodezijos nepriklausomybę. Baltųjų yra 220,000, juodųjų 3.8 mil. Rodezijos min. pirmininkas Ian Douglas Smith, gimęs jau Rodezijoje, žada įsileisti į vyriausybę juoduosius, bet valstybė nori išlaikyti baltųjų valdomą, nes esą Rodezija esanti baltųjų sukurta. Jis ramiai žiūri į ūkinę blokadą, nes Rodezija yra viena iš valstybių, kurios turi viską savą ir kuo mažiausiai priklauso nuo užsienio. Nemanoma, kad Jungtinės Tautos siųstų kariuomenę, o jeigu Afrikos kaimynai norėtų kariauti, tai Rodezijos kariuomenė esanti tam užtenkamai treniruota ir ginkluota. Kai gen. sekr. pasiūlė prie baltųjų kariuomenės prisidėti Pietų Afrikai ir Portugalijai — tos atsakė.

Rodezija po Amerikos yra pirmoji Anglijos kolonija, kuri panašiai nutraukė ryšius su Anglija. Net ir nepriklausomybės deklaraciją Rodezija surašė tais pačiais žodžiais kaip amerikiečiai.

MOBILIZUOS GYDYTOJUS

Apsaugos departamentas įsakė patikrinti sveikatą gydytojų iki 35 metų amžiaus. Patikrinta turi būti gruodžio 1. Numatoma kitais metais Vietnamo reikalams paimti 1,529 gydytojus, 350 dantistų ir 100 veterinarijų.

Atgarsiai Amerikos informacijoje

Informaciją apie manifestaciją perdavė radijas ir televizija. Televizijos antrasis kanalas davė trumpą vaizdą, kuriame buvo matyti du kartu vėliavos su Estijos įrašais. Ketvirtasis kanalas davė plačiau ir efektingiau. Korespondentas klausė A. Mažeiką, koks manifestacijos tikslas, kiek jis amžiaus, kur gimęs. Ir savotiškai prasmingai nuskambėjo atsakyme metų sutapimas paaiškinant, kad mani-

festacija siekia atkreipti dėmesį į reikalingą grąžinti laisvę prieš 25 metus pavergtom Baltijos valstybėm, kad jam pačiam 25 metai ir kad jis gimęs čia, New Yorke. Jį papildė dar A. Budreckis, dalyvaujant A. Sniečkui. Septintas kanalas parodė išpūdingai eisenos vėliavas prie J. Tautų vartų.

Laikraščiai paminėjo trumpai. N.Y. Times 17 pusl. 18 eilučių, pridėdamas dar, kad gub. Rockefelleris paskelbė lapkričio 16 Latvijos nepriklausomybės dieną, paragindamas New Yorko gyventojus reikšti jiems simpatijas ir sustiprinti pasiryžimą niekad nepripažinti dabartinės padėties. H. Tribune 30 pusl. paršė 24 eilutes stambia antrašte "11,000 protestuoja prieš raudonuosius, pagrobėjus Baltijos kraštus". H. T. vienišelis painformavo ir apie manifestacijos dalyvių įsiveržimą į Saugumo Tarybą. Daily News 5 pusl. paršė 30 eilučių su nuotraukom sen. Mundto ir scena iš Madison Square Garden manifestacijos. Dienraštis minėjo sakinius iš senatoriaus Mundto ir kongresm. Rooney kalbų. Daily News geriausiai pristatė manifestaciją. Prieš tai penktadienį buvo paršęs dar ir vedamąjį Journal American sekmadienio laidoje 18 pusl. įdėjo 33 eilutes, o šeštadienį buvo plačiai informavęs apie manifestacijos programą ir davęs trumpą vedamąjį. The Tablet prieš manifestaciją paskelbė ilgą prel. J. Balkūno straipsnį apie Baltijos valstybes, informavo apie manifestaciją ir įsidėjo paveikslą — mėsą, kuri ateina į laisvą Lietuvą 1940.

MSGR. A. BACKIS PERKELTAS Į COSTĄ RICA

Msgr. Audrys Backis yra perkeltas iš Manilos į San José, Costa Ricon. Nuncijui išvykus į Romą, Msgr. A. Backis nuo lapkričio 5 d. eina Apaštališkojo Sosto charge d'affaires a.i. pareigas Costa Ricoje.

Vykdamas į naująją paskyriną vietą, Msgr. A. Backis buvo užsukęs į Washingtoną. Dr. S. ir Ona Bačkiai, sūnaus pravažiavimo proga, suurošė priėmimą. Jame dalyvavo valstybės departamentų Baltijos skylių Lietuvos ir Latvijos dipl. atstovai, Costa Ricos ministeris su žmona, prel. V. Balčiūnas, Tėvas T. Žiūraitis bei šeimos bičiulių būrys.

ALT PRANESIMAS

ALT suvažiavimas, įvykęs š. m. spalio mėn. 23-24 dienomis Chicagoje, telegrama pasveikino JAV Prezidentą Lyndon B. Johnson, primindamas jam Lietuvos pavergimą, palinkėdamas geros sveikatos ir prašydamas remti Lietuvos išlaisvinimą iš rusų bolševikų okupacijos.

Į ALT suvažiavimo sveikiniui telegramą valstybės departamentas, JAV Prezidento pavedamas, atsakė laišku, kuriame dėl prašomos paramos rašoma: "Kaip žinote, Jungtinės Valstybės atsisako pripažinti prievartą įvykdytą Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą ir savo politikos siekimu laiko nuolatine kovą dėl apsisprendimo teisės pavergtom tautom. Si politika galioja šiandien ir liečia lietuvių tautą taip pat".

Pasirašė Walter J. Stoessel, Jr., pavaduotojas sekretoriaus padėjėjo Europos reikalams.

KALTINIMAI IR KALTINIMAI

Kcm. Kinija lapkričio 10 apkaltino Kosyginą ir Brežnevą, kad jie remia Ameriką Vietnamo kare. Esą sausio ir vasario mėn. jie stengėsi įtikinti kom. Kiniją ir š. Vietnamą leisti į "besąlygines derybas" dėl Vietnamo. Maskva kaltinimą paneigė. Chr. Sc. Monitor vertina, kad kinų teigimai labiau patikimi.

LATVAITE tautiniame drabužyje.

Latvių ryžtas istorinę dieną

Lapkričio 18 yra istorinė latvių tautos diena. Prieš 47 metus tą dieną buvo paskelbta nepriklausoma Latvijos valstybė. Latviai kasmet prisimena tą istorinį įvykį: pavergtoje savo žemėje privačiai ir slapta, gi visam laisvam pasaulyje viešais minėjimais.

Šimet šio minėjimo išvakarėse pasitaikė dar viena reikšminga diena — tai lapkričio 13 manifestacija New Yorke. Besiruošdami tai manifestacijai ir savo tautinei šventei, latviai yra pakartoję savo ryžtą kovoti už gimtojo krašto laisvę iki galutinio laimėjimo. Štai tie jų degantieji, kaitrūs žodžiai:

„Mūsų akim staiga išvysteli seni Beverino bokštai ir apsimonoję Rygos pilies įtvirtinimai; savo gomuryje mes junta me kartumą degančios Jerskos dūmų ir Mirties salos didvyrių kraują; mūsų lūpos kartoją iš tikimybės priesaiką nuo Talaivos iki Sidrabėnės, nuo Brolių kapų ir tremties laivų.

„Mus ūmai persmėkia praetis karžiškią dvasia ir mes suvokiame, kad esame kovoję įtempta tauta, kuriai negali būti nusiramino, kol paskutinis apnikęs švėtimšalis bus iš mūsų tėvų žemės išgintas lauk, kol latvių tauta — vėl laisva, neprislėgta ir laiminga — galės džiaugtis savo šviesiu lyg daina gyvenimu.

„Iš latvių tautos visi esame krie, latviškumu esame praturtę ir stiprūs nuagę, latvių tautai privaičme būti ištikimi ir

pasiryžę už jos teises kovoti. Neturime baimingai dairytas per petį, ką kiti dėl to sakys. Ir kiti yra ištikimi savo lopšio žemei. Nėra tokios jėgos ir nėra tokio likimo, kuris galėtų nutildyti mūsų latviško kraujo balsą, kuris atpalaidotų mus nuo šventos pareigos kovoti už tautų laisvę, už teisybės pergalę visame pasaulyje; jei laisvė visom tautom, tai ir latvių tautai; jei teisybė visame pasaulyje, tai ir prie Baltijos marių.

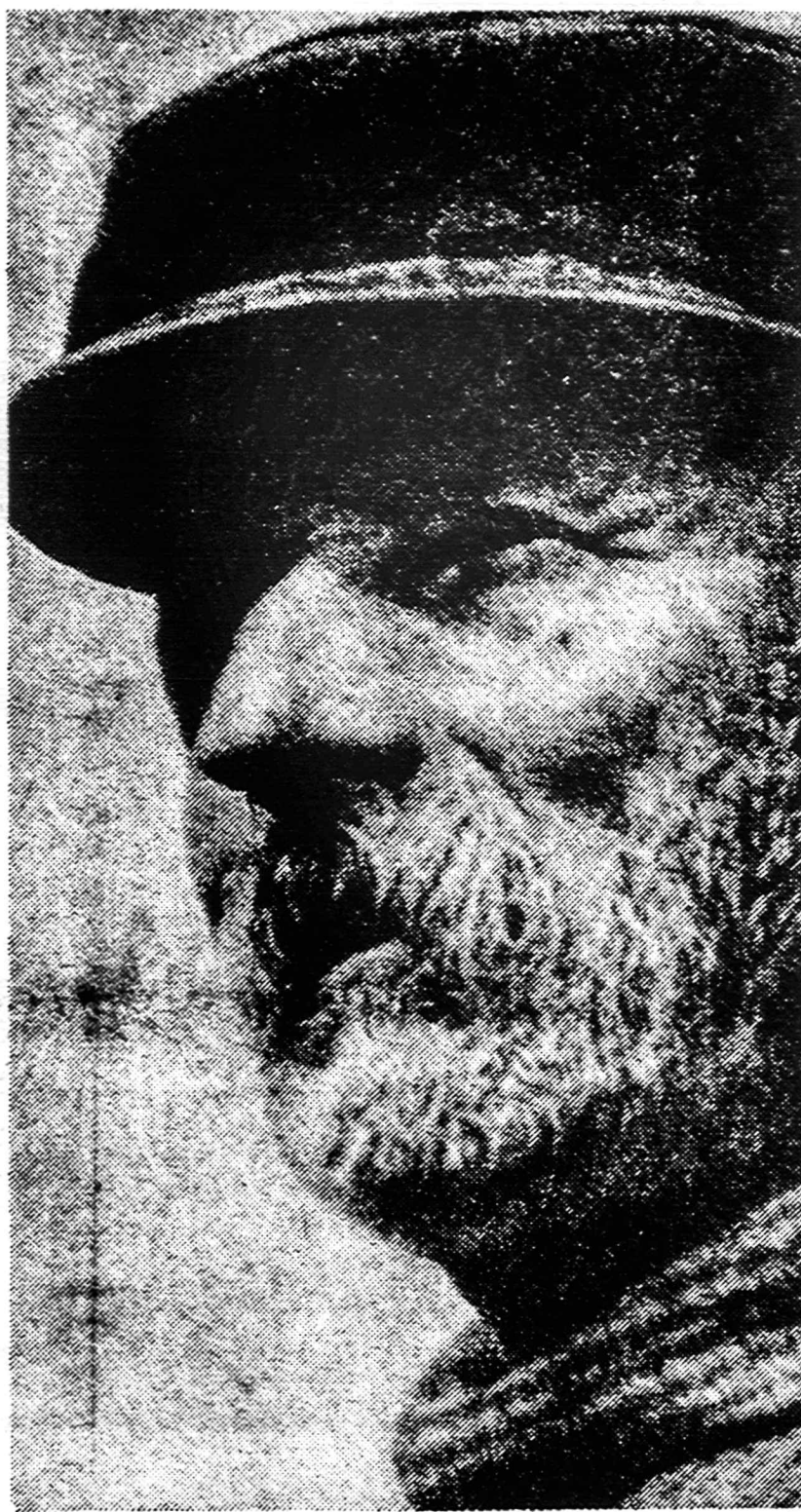
„Nuo šios dienos mes įsipareigojame paversti smogiamąją jėgą būrius karžiškių kovos dalyvių, kuriuos sieja broliška likimas, nes čia petys prie peties stovi estas, latvis ir lietuvis. Ryžtamės tai kovai jungti visus latvius, susiglausti su broliškom mums tautom ir ieškoti tarp kitų tautų talkininkų — tos daugumos, kurią sudaro geros valios žmonės. Ryžtamės tvirtai ir standžiai suveržti sa-

vo tremties gretas, kad jos būtų pajėgios kovai, kad visas organizuotas mūsų darbas būtų tartum įtempta strėlė, kuri be atvangos taikytų tiksliai į vieną tikslą: atgauti latvių tautai laisvę.

„Lapkričio 18 išvakarėse mūsų žvėsniai ieško toluose Motinos Latvijos veido Brolių kapuose, šventi kom vėliavom išsipučusios Rygos, skaidriu nušvitusios džiaugsmu Latvių žemės. — Pakikime ir ekime toli šalin, nors kelias prieš mus dar ilgas. Bet mes einame ir eisime...

„Eisime šiandien, ir rytoj, ir poryt. Eisime taip ilgai, be atvangos ir nepavargdami, ne-krickdami į pašales, kol galutinai kova bus laimėta ir Latvija laisva“.

(Versta iš latviško teksto, atspausdo lapkričio 13 manifestacijos programoje „Freedom Rally“ Madison Square Garden, New York, N.Y.).

LATVIS žvejys.

NEW YORKO LATVIAI SAVO TAUTINĖJE ŠVENTEJE

New Yorko latviai savo metinę Nepriklausomybės šventę šiemet padalijo į dvi dalis: vieną atliko pradžios sekmadienį, lapkričio 14; antroji bus atei-
nantį šeštadienį, lapkričio 20.

Sventės pirmoji dalis buvo skirta iškilmingam susirinkimui ir meninei programai. Susirinko arti 600 dalyvių erdvioje ir dailioje salėje, kurioje galėjo tilpti dar kita tiek žmonių. Ta salė (High School of Fashion Industries, Manhattane), primena teatrą savo nužulniom grindim ir scena; ščkti tokioje salėje negalima. Matyti, tai ir apsprendė nukeiti balių ir šokius i Commodore viesbutį ateinan-
tį šeštadienį. Praktiškai gal ir gerai padaryta, nes kaip iš lie-
tuvių, taip ir iš latvių vieni at-
eina tiksliai į iškilmingą minė-
jimą, kiti tiksliai į šokius.

Minėjimas pradėtas iškilmin-
gu vėliavų įnešimu; nešė mo-
kiniai ir uniformuoti skautai.
Amerikos himną pianu skam-
bino Mirzda Naruna. Latvių
himną giedojo visi — sklan-
džiai ir su nuotaika. Minėjimą
pravedė **Karlis Račevskis**, atida-

romą žodį tarė New Yorko
latvių organizacijų tarybos pir-
mininkas **Karlis Baldis**.

Pagrindiniu kalbėtoju buvo
pakviestas **Eriks Dundurs**, at-
vykęs iš Mineapolio, žymus ten
latvių veikėjas, telkias Minneso-
tos valstybėje ne tik latvius,
bet ir kitas pavergtas tautas;
taip pat besireiškias amerikie-
čių laikraščiuose, televizijoje ir
radijo programose. Vyras jau
gero pusamžio, žvalus ir jud-
rus. Iš kalbos buvo aišku,
kad save laiko vidurinės kar-
tos, tačiau vadinamųjų „senių“
ideologijos, kurią vis dažniau
ima kritikuoti jaunesnieji. Į tą
kritiką pasižiūrėjo skeptiškai.
Kreipdamasis į jaunimą, pata-
rė pirma gerai pagalvoti, ar jis
nekiyla reikšdamas kartais sa-
vo abejingumą vyresniųjų dar-
bam. Esą geriau drauge susėsti
su savo problemom, negu su
priekaištais, kad „nieko nepa-
siekama“. Kova, kurią visi ve-
dame už savo krašto laisvę, ga-
li dar ir ilgiau užtrukti, bet dėl
to nuo kovos niekas negali jaus-
tis atpareigotas. Niekam nėra
moralinės teisės atsisakyti ko-

vos, jei savo tautos neišduoda.
Tremtinių paskirtis yra visą lai-
ką, be jėkios atlydos, priminti
pasauliui, kad Baltijos kraštų
laisvė turi būti atstatyta.

Po šios kalbos buvo priimta
rezoliucija prieš kolonializmą
Latvijoje ir išklausa sveikini-
mų žodžių bei raštų. Žodžių
sveikino estų konsulas **E. Jaak-
son**, Lietuvos gen. kons. **V. Sta-
šinskas** ir Komiteto Lietuvos
Laisvei Atstatyti **A. Gureckas**.
Raštu sveikino Atstovų Rūmų
pirmininkas **John W. McCor-
mack**, New Yorko gubernato-
rius **Nelson A. Rockefeller**, ke-
letas senatorių bei kongresma-
nų.

Užbaigai nuotaikingas apei-
gas pravedė New Yorko latvių
mokyklų mokiniai, pasikeisda-
mi tautine vėliava. Ji kasmet
duodama saugoti ir globoti ki-
tai mokyklai, kol bus parvežta
laisvon Latvijon.

Meninėje programoje šį kar-
tą atsisakyta nuo solistų, šokė-
jų ir choro giesmių. Bostono
latvių studentai gyvuoja pa-
veikslu ir deklamacija (grupi-
ne ir individualine), perteikė
latvių poeto **Andrejs Eglitis**
poemos „Dieve, Tavo žemė de-

ga“ vieną posmą, pavadintą —
„Kuržemes gais“). Tas žymus
latvių poetas, dabar gyvenas
Svedijoje, savo poemoje išpu-
dindingu vaizdu ir pranašo to-
nu išreiškia tragišką latvių tau-
tos būtį. Scenoje buvo naudo-
jami gaisro pašvaisčių ir bom-
bų sproginėjimo efektai. Inscen-
izavo **Renis Birzgalis**, dekora-
cijos — **Rūtos Dreimanės**. Vai-
dinimas priminė paskutiniojo
karo šurpias dienas Latvijoje.

S.Suž.

LATVIAI DAILININKAI PARODOJE

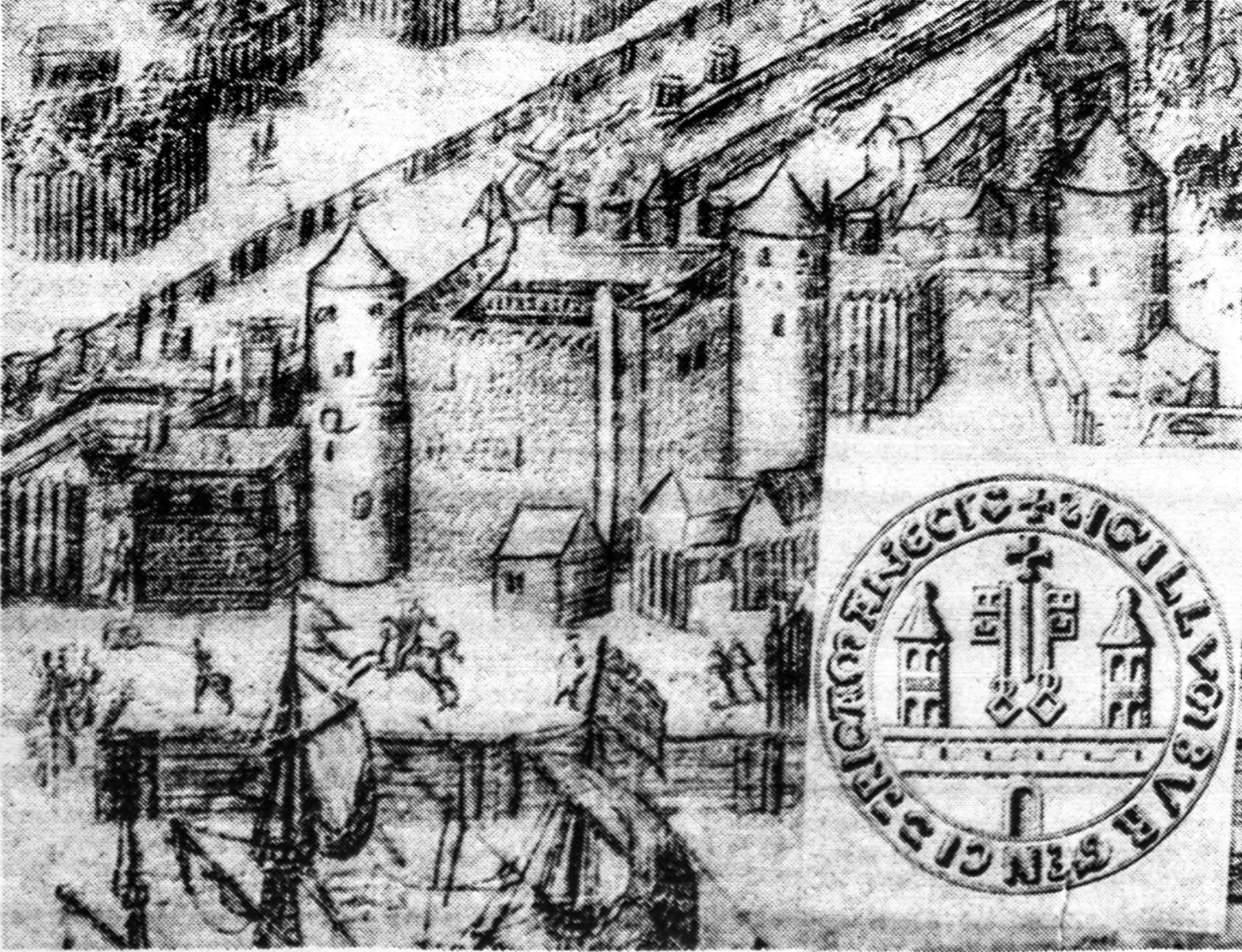
Latvių dailininkai — Alice ir
Voldemars Skulte — buvo iš-
statę savo kūrinius pasaulinėje
parodoje, Better Living Cen-
ter, kur buvo ir lietuviškų lė-
lių paroda. Abu tie latvių dai-
lininkai gyvena Brooklyne ir
turi savo atelje. Kam būtų įdo-
mu su jų kūryba arčiau susipa-
žinti, tesikreipia adresu: A. V.

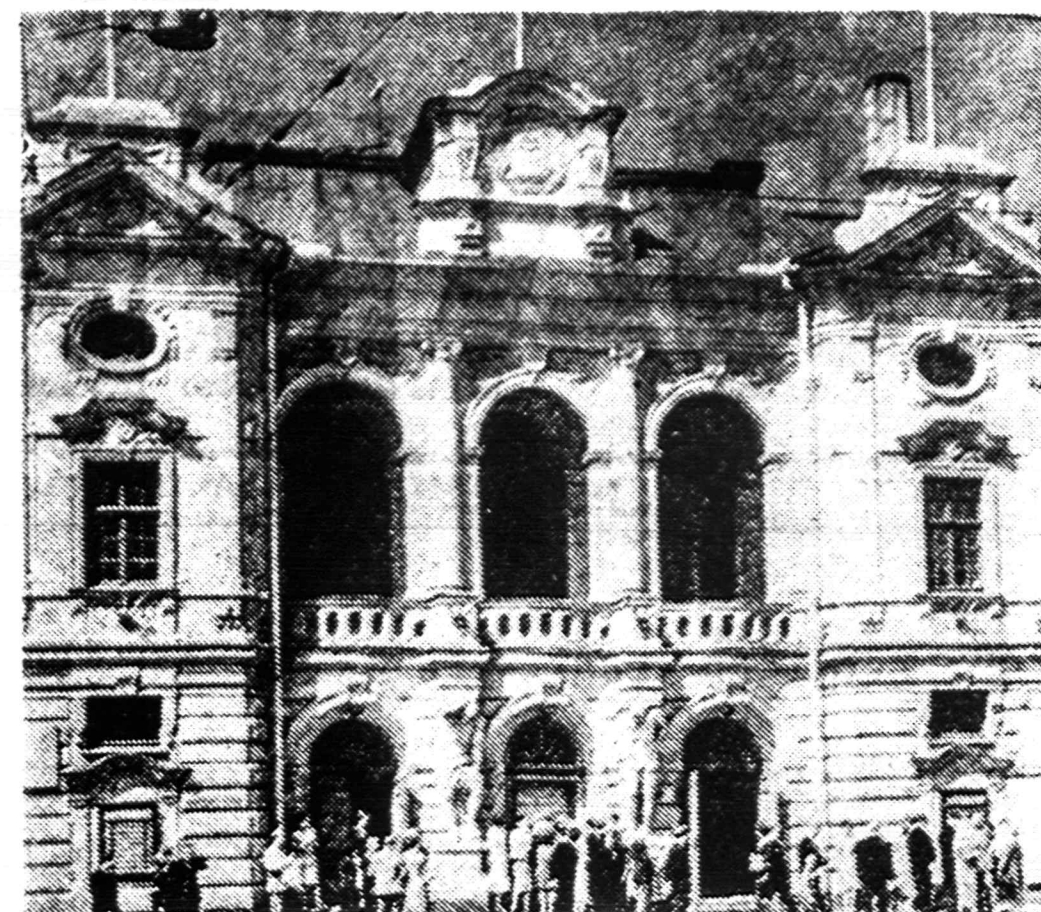
TILTAS per Dauguvą prie Rygos.

DAIL. A. V. SKULTE kūrinių parodoje.

RYGOS miestas 17 amžiuje, miesto herbas iš 12 amži aus.

RYGOS valstybinis teatras, kuriame buvo paskelbta Latvijos nepriklausomybė.

LATVIŲ KELIAS ISTORIJOJ

Latvija yra viduryje trijų
Baltijos valstybių: šiaurėje ji
siekiasi su Estija, pietuose —
su Lietuva. Rytinė siena bėga
Rusijos paribiu, vakarinė plau-
jama Baltijos jūros, už kurios
guli Svedija.

Nepriklausomybės laikais —
(1918-1940) Latvijoje buvo arti
dviejų milijonų gyventojų; teri-
torija apėmė 25,000 kvadrati-
nių mylių. Sovietam Latviją o-
kupavus, didesnių teritorinių
pakitimų neįvyko, tačiau gyven-
tojų skaičius per 20 metų ne-
paaugo. Paskutinė statistika
(1959) rodo 2,093,000. Kadan-
gi per tą laiką Latvijoje kolo-
nizuota daug rusų, tai latvių
tautos nuostoliai, kuriuos su-
daro karo ir persekiojimo au-
kos bei trėnimai Rusijon, yra
nemaži.

Latviai ir lietuviai yra senos
indoeuropiečių kilmės; baltų
(aisčių) šakos, skirtingos nuo
slavų ir germanų; kitos baltų
giminės, kaip pvz. jotvingiai,
prūsai, buvo germanų ir slavų
išduyti arba asimiliuoti. Ar-
cheologai sprendžia, kad latviai,
lietuviai ir kiti jų gimnatai
Baltijos pamaryje aptinkami
jau prieš 4000 metų, bet pir-
mos istorinės žinios apie juos
pasirodo tikrai pirmame amžiu-
je po Kristaus. Dar kiek vėliau
(X-XII maž.) jau žinomos ir kai
kurios kunigaikštystės.

Latviai EII-EIII amžių buvo
užpušti ir pavergti Baltijos jū-
ra įsiveržusių vokiečių. Tuo pa-
čiu laiku latvių tauta buvo
krikštyta; atseit, religiniais bei
kultūriniais ryšiais sujungta su
Vakarų Europa. Laterano IV
bažnytiniam susirinkime (1215)
buvo pavadinta Marijos žeme-
Terra Mariana. Šiaip jau vokie-
čiai visą užkariautą kraštą bu-
vo praminę Livonija, nes ap-
tink Dauguvos žiotis, kur tie at-
ėjūnai pirmiausia išsikėlė, gy-

Skulte, 2215 Newkirk Ave.,
Brooklyn, N.Y. telef. B U4-61
01.

veno estam gimininga lybių
gentis.

Latviai svetimoje priespaudo-
je išgyveno apie 700 metų. Ii-
giausiai yra valdę vokiečiai;
trumpai svedai ir 1795-1918 ru-
sai. Svedai ir rusai buvo užne-
šę skaudžius nickerjamus karus,
ligas ir badą. Tuo metu (1557-
1795) su Svedija ir Rusija dėl
Livonijos (latvių ir estų žemių)
yra kovoję lietuviai ir lenkai.
Tačiau per išitus tuos amžius
latvių tauta liko atspari. Ko-
voje nepaūžusi, kad ir negai-
jo savo siekimų vainikuoti ne-
priklausomybę.

Nepriklausomybė išsikvojo
tikrai pirmojo pasaulinio karo
griuvėsiuose, žlugus Vokietijos
ir Rusijos imperijom, kurios pa-
kaitom savo nagoose laike su-
spaudusios Baltijos tautas. Lat-
viai savo nepriklausomą valsty-
bę deklaravo 1918 lapkričio 18.
Bet ir tą tautos valios pareiš-
kimą reikėjo dar aplaistyti
krauju. Karas su bolševikine
Rusija truko 683 dienas. Bolše-
vikai buvo atmušti. Maskvoje
pasirašyta taikos sutartis 1920
rugpjūčio 11. Ta sutartimi So-
vietų Rusija visiem laikam at-
sisakė savo pretenzijų į Latvi-
ją ir iškilmingai pasizadėjo
gerbti Latvijos nepriklausomy-
bę ir suverenumą.

Dėja, tas pažadas „tam laikui“
tetruko 20 metų. Dar prieš ant-
rąjį pasaulinį karą Baltijos val-
stybės pasidalijo Maskva ir Ber-
lynas išdavikiška Saino suco-
tovo ir Hitlerio-Ribbentropo
slapta sutartimi (1939 rugpjūčio
23). Vėliau į Baltijos valsty-
bes buvo įvestos rusų raudono-
sios bazės, o 1940 birželio 15-
17 Lietuva, Latvija ir Estija bol-
ševikų okupuotos.

Latvių tauta, kuri lapkričio
18 mini savo nepriklausomybės
paskelbimo 47 metines, tebe-
ra rusų okupuota, bet ji tos
okupacijos nepripažįsta ir lais-
vės siekimų neatsisako, kaip jų
niekada neatsisakė praeityje.
Kad ir išgyveno sunkias dienas.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (T. 1e Copyright) by FRANCISCAN FATHERSEina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Subscription price \$7.00 — Subscription per year \$7.00Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taipso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kai šviesa užtemsta...

Šviesai užgesus plačiam rytinio Amerikos pakraščio ruožui, nekilo jokių samysio, bet pasisklid įvairių spėjimų. Spėjimus, kad galėjo būti piktos valios ar sabotazo, tur būt, geriausiai išsklaido elektros specialistų paaiškinimas. Jie nurodė, kad sujungus į automatinę grandinę atskirų miestų ir sričių jėgaines, srovė visame tinkle galėjo nutrūkti dėl vienos stoties sutrikimų. Tuo būdu kitos jėgainės automatiškai persikrovė ir perdėgė. Tai gali pasikartoti ir ateityje.

Bet dėl to vargu bus atsisakyta nuo jėgainių grandinės ir grįžta prie tokios padėties, kada kiekvienas miestas gamina elektros srovę savarankiškai. Tokiu atveju, jėgainei sutrikus, miestas daug ilgiau skęstų tamsoje, negaudamas pasipirties iš bendro tinklo, negu tai įvyko dabar. Kai kuriose vietose šviesa užsidegė gana greitai. Nepaprastą susirūpinimą sukėlė tik tai, kad tamsa buvo apgaubusi didelį plotą ir palietusi 30 milijonų gyventojų. Buvo ir tamsa klausiamai; ar tai nėra didelio pavojaus ženklas?

Žmonės visai ramiai laikais nereikėtų jokio susirūpinimo, kai ištinka tokia nelaukta staigmena. Bet mūsų dienos nėra ramios. Jos yra įtemptos dėl to, kad kiekvieno Amerikos gyvenimo sutrikimu tyko pasinaudoti tamsaus gaivalas viduje ir priešais iš šalies. Niekam nepaslapstis, kad toji grėsmė eina iš tarptautinio komunizmo, ginkluoto milžiniška prieš Ameriką propaganda ir militarine jėga, kuria protarpiais vis pagrasinama Amerikai vienu ar kitu būdu.

Stai, beveik tuo pačiu metu, kai aptemo rytinis Amerikos pakraštys, Maskvoje kariuomenės parade buvo rodomas modelis galingos raketos, satelito, ga-

linčio pakilti ir numesti atomine bombą bet kur. Būdinga, kad nuo šio demonstracijos nesulaikė sovietinės vyriausybės nei tarptautinis susitarimas nenaudoti atominių sprogmenų skraidymam erdvėje. Matyti, Maskva jaučiasi nebesaistoma savo pažado, kaip ji jį nesilaikė ir kitais atvejais.

Tad visai suprantama, kodėl JAV vyriausybė ir gyventojai taip jautriai reagavo, šviesai staiga užgesus. Tai nebuvo panika, kaip sovietiniai laikraščiai stengėsi pasiaipyti, bet realus supratimas, iš kur šiam kraštui graso tikras pavojus. Besiiaipantiem nemalonu, kad Amerikos žmonės gerai supranta Maskvos vadovaujamų komunistų kėslus ir jų nuolatinį tykojimą pasinaudoti bet kuria netvarka.

Verta taip pat išsimečti: užtemsta ne tik šviesa, bet temdomas ir žmonių protas. Amerikoje tai labai lengva daryti, prisidengus pilietine laisve. Atsiranda savanorių ir samdytų agentų, kurie varosi prieš Amerikos demokratine santvarką, sakdami, jog jie turi visišką laisvę propaguoti proletarių arba sovietinę sistemą. Nė žodžio neprasitaria tie agitatoriai apie tos 'socialistinės sistemos' diktatūrą, prievartą, valstybinį kapitalizmą, naująjį kolonializmą, o juo labiau — apie grėsmę taikai iš stipriai ginkluotos Sovietų Rusijos ir besiginkluojančios komunistinės Kinijos. Kritikuojama ir puoama tikrai Amerika, kuri tačiau yra tiek kilni, kad laisvės vardan leidžia temdyti savo piliečių protus, pasikliaudama ta milžiniška gyventojų mase, kuri savo laisvę brangina ir yra pasiryžusi ją ginti visomis priemonėmis. Šviesos užtemimas tebuvo tik pakatinimas į didesnį budrumą.

Prie redaktoriaus stalo ir organizacijų vairo

Leonardo Šimučio ilgos ir našios veiklos bruožai (2)

Leonardas Šimutis atvyko į Ameriką prieš pirmąjį pasaulinį karą (1913). Čia eidamas aukštusius mokslus (studijavo anglų kalbą ir literatūrą, su-nyalistiką, filosofiją, sociologiją), jis aktyviai įsijungė į visuomeninį darbą: dirbo lietuvių katalikų laikraščių redakcijose ir organizacijose, ypačiai jauni-
mųjų organizacijose — Lietuvos vyčiuose. Karui Europoje besibaigiant ir atsikuriant nepriklausomai Lietuvai, kaip matėme praėjusį kartą (Darb. spalio 12), daug dirbo Lietuvai au-
kas rinkdamas. Lietuvon buvo nuvykęs 1926-27 metais. Ten buvo išrinktas Lietuvos III sei-
mo atstovu, dirbo katalikų lai-
kraščio "Ryto" redakcijoje. Lie-
tuvoje įvykus 1926 gruodžio 17
perversmui ir stiprėjant anti-
demokratiniam valdymui, A-
merikos laisvėje subrendusiam
Leonardui Šimučiui atrodė ge-
riau grįžti pas lietuvių išei-
vius, kuriems stigo intelektual-
nių pajėgų ir vadovų. 1927 bir-
želio 20 buvo pakviestas reda-
guoti vienintelį lietuvių katali-
kų dienraštį Amerikoje —
"Draugo".

Raštu išsilies triušas

Vėl atvykęs "už jūrų ir kal-
nų", Leonardas Šimutis atsisė-
do prie kupetos raštų — jo pa-
ties rašomų ir kitų parašytų.
Jis 25 metus buvo vyriausiuo-
ju dienraščio "Draugo" redak-
torium. Šis didelis darbas vi-
nu brūkštelėjimu negali būti į-
vertintas, o juo labiau, kad sa-
vo veimaisiais jis turėjo atsi-
lepti į visus aktualius klausimus, kuriuos kėlė sau ni įvy-
kių raida Amerikoje. Lietuvo-
je ir visame pasaulyje. Jis svė-
rė tuos įvykius Amerikos lietu-
vio pažūriui: lietuvių patrioto,
demokrato, kataliko; lietuviui,
kuriam rūpėjo tiek savas gimta-
sis kraštas, tiek ši laisva demo-
kratinė šalis ir joje plačiai išsi-
skojęs visuomeninis lietuvių
veikimas. "Draugo" stambiūse
temuose randame gva to vei-
kimo atspindį ir didelį Leonar-
do Šimučio įnašą. Ir dabar jis
tebedirba "Draugo" redakcijo-
je, nors nuo 1952 ir nebeina
vyriausiojo redaktoriaus parei-
gų. Taigi apie 40 metų nu-
tekėjo tiksliai šio dienraščio dar-
be, o aktyviau yra dar reda-
gavęs "Vytį", "Kataliką", "Gar-
są". Nedaug yra lietuvių žur-

nalistų, kurie visą savo gyvenimą būtų su redakcijos stalu su-
augę. Bet tai tik dalis Leonar-
do Šimučio visuomeninės veik-
los.

Organizuotos akcijos ašis

Amerikos lietuvių katalikų tebeturi dvi stambias organiza-
cijas — Lietuvių R.K. Susivie-
nijimą Amerikoje ir Federaci-
ją. Pirmoji organizacija (LRK-
SA) yra vientisinė, t.y. turi sa-
vo centrą ir skyrius; ji skirta
apdraudos reikalams (vadinama
pašalpinė, fraternalinė). Antro-
ji yra sudėtinė, jungianti įvai-
rias lietuvių katalikų Ameriko-
je draugijas bei kultūrinio vei-
kimo židinius; jos tikslas yra
tautinė bei religinė veikla, ka-
tališki kiti akcija. Leonardas
Šimutis abiem tom organizaci-
jom yra paskyręs daug savo jė-
gų ir darbo.

Federacijoje jisai ilgą laiką,
daugiau kaip 20 metų, yra ejęs
generinio sekretoriaus parei-
gas (nuo 1932). Keitėsi Federaci-
jos valdybų sąstatai ir pir-
mininkai, bet buvo pastovus se-
kretoriaus darbas, įgalinęs
sklandžiai vykdyti suvažiavimų
bei kongresų nutarimus. Net
ir Federacijos raštinė ilgą lai-
ką buvo privačiame Simaičių

L. ŠIMUTIS "Draugo" redakci-
joje.

bute. Angelė Evaldaitė Simai-
tienė, Leonardo žmona, savo
krupščia talka ramstė vyro
darbus, vesdama kartoteką ir
korespondenciją.

Susivienijime Leonardas Ši-
mutis pradėjo dirbti dar būda-
mas Garso redaktorium 1918-
1926. Nuo 1934 birželio VI 25-
28 seimo Newarko jis tebera
LRKSA pirmininkas. Ši lietuvi-
škoji apdraudos organizacija da-
bar turi per du su puse mili-
jono kapitalo ir apie 10,000 na-

rių. Veikia dešimtyje šio kra-
što valstybių.

Būdamas dviejų stambių or-
ganizacijų vadovybėje, Leonar-
das Šimutis apie trečdalį šimt-
mečio yra turėjęs žymų vaid-
menį Amerikos lietuvių katali-
kų gyvenime: jų veiklos konsoli-
dacijoje ir ypač tuose žygiuose,
kurie siejasi su Lietuvos
laisvinimo akcija.

Susirūpinimas Lietuvos
likimu

Bolševikam Lietuvą puolus
ir okupavus 1940 birželio 15,
buvo sukrėsta visa lietuvių tau-
ta tiek savo žemėje, tiek ir už-
sieniuose. Amerikos lietuvių
tuojau ėmėsi akcijos Lietuvai
gelbėti. Visos grupės, kokių
pažūrų jos bebuvo, išskyrus ne-
dau gėlį komunistuojančių,
svarstė, kaip galima būtų ge-
riausiai Lietuvai padėti. Pir-
miausia, be abejojimo, reikėjo bend-
ro visiem Amerikos lietuviams
centro, kuris tai laisvinimo ak-
cijai imtųsi vadovauti.

Kunigų Vieniybės seimas, įvy-
kęs 1940 rugpjūčio 6 Atlantic
City, nutarė "kvieisti visus Ame-
rikos lietuvių gelbėti visomis
galimomis priemonėmis Lietu-
vą... Federacijos taryba turė-
tų sudaryti iš 3 asmenų komi-

siją, kuri... tartųsi su nekatali-
kiškomis grupėmis... ir bend-
rai reprezentuotų visus Ameri-
kos lietuvių". Tokia komisija
buvo sudaryta Federacijos ta-
rybos posėdyje Pittsburghe
1940 rugpjūčio 9. Į komisiją
išrinkti: Leonardas Šimutis, ku-
nigas Jonas Svagždis ir Juozas
Laučka. Nutarta "kvieisti į vie-
ningą darbą ir ryžtingą kovą
už Lietuvos nepriklausomybę
ir tautos gyvybę visas tas lie-
tuvių grupes, kurios šiame mū-
sų tautos sukrėtime pasiliko lie-
tuvių tautai ištikimos. Taip pat
...kiekvieną atskirą savo tau-
tių, kuris nėra pasidavęs Lie-
tuvos priešams ir jos žudikams".

Lietuvai Gelbėti Taryba

Federacijos tarybos posėdyje
Pittsburghe buvo nutarta steigti
Lietuvai Gelbėti Tarybą. Ją
turėjo sudaryti ideologinės sro-
vės lygus atstovavimo (po 3
asmenis) pagrindu. Ši taryba tu-
rėjo imtis tiktai tokių darbų,
"kurie turi aiškų ryšį su tau-
tos pastangomis atgauti Lietu-
vos nepriklausomybę, visai ne-
sikišdama į vidujinius Ameri-
kos lietuvių organizacijų reika-
lus". Be to, pabrėžta, kad bus
vykdomi tik tie nutarimai, ku-
rie bus priimami visų ją (tary-
bą) sudarančių grupių susitari-
mu". Atrodo, kad tokiais pag-
rindais galėjo sutarti visos sro-
vės, išskyrus komunistus. Ta-
čiau neapsėjo be trinties, kol
iš Lietuvai Gelbėti Tarybos,
kaip bazės, išsirutuliojo Ameri-
kos Lietuvių Taryba, sujungusi
visas grupes.

Tuose pasitarimuose, kurie
prasidėjo dar prieš audienciją
pas prezidentą Rooseveltą 1940
lapkričio 15, Leonardui Simu-
čiui teko daug triūsų, atstovau-
jant katalikams. Teko megzti
tampresni asmeniniai ryšiai su
kitų grupių atstovais, kad bend-
ras darbas būtų sklandesnis.
Kai New Yorko buvo minimas
Amerikos Lietuvių Tarybos de-
šimmetis, prieš 15 metų, visi
konstatavo, jog bendras darbas
pasirodė įmanomas kaip tik
dėl artimesnių asmeninių ry-
šių. Neabejotini nuopelnai pri-
skirti L. Šimučiui kaip pirm-
ninkui; pagirti ir kiti Alto val-
dybos nariai: dr. P. Grigaitis,
M. Vaidyla, A. Olis.

(Bus daugiau)

— New Yorko gyventojai į-
spėti taupyti ne tik vandenį,
bet ir elektrą.

MIESTELIS.
KURIS
BUVO
MANONELĖ
MAZALAITĖ

Laimėjęs "Aidų" premiją

(29)

Jie prabuvo Leipzigo mieste, kol varpas buvo atlie-
tas, ir išsiūstas — ir tada patys iškeliavo.

O grįžo jie lėtai, ir iš miesto išvažiavo vos judėda-
mi. Ponas Budryla vėl pradėjo domėtis brangiais daik-
tais, išstatytais pardavimui, o kai pėsčiomis ėjo netoli
grazi miescionėlė — jis liepdavo atkelti karietos langą
ir išrietas sprandą sekė jos kojas, išlendancias iš po
ilgo drabužio — vėl grįžo senasis ponas, tarė tanas.

Ir vos tik tai jie atsirado namie, ir varpas atkelia-
vo, tarytum žengė įkandin, ir pono Budrylos liepimu
buvo nugabentas prie bažnyčios, šventoriuje paruošta
jam tvirtas pastovas, kad visi galėtų apeiti aplinkui ir
grožėtis. Ir ten jis turėjo būti pašventintas prieš į-
keliant į varpinę.

Klebonas Sareiva nelabai džiugavo tais pono Budry-
los pareidymais, ir tuo, kad ponas pats susikvietė sve-
timų kunigų — prelatų, kanauninkų suvažiavo, tik po-
nas pyktelėjo, kad vyskupas nepaklausė — negirdimi
varpai skambėjo į tolius tollausius, kaip dosnus, kaip,
maldingas yra ponas Budryla.

Tiktai tas vienas klebonas, kilęs iš muzikų ir pap-
rastas, nebuvo papirktas — jis prieš iškilmes ėmė ir
atvažiuoti, nekviestas, neprašytas, pas poną Budrylą.

— O kaip, ponas Budryla, — prabilo jis be didelių
praktabų, — su kokia širdimi teiki dovaną Motinai
Bažnyčiai — ar jau esi sutvarkęs savo sielą?

— Kuo puikiausiai, kunige klebone, — sako Budry-
la, — jau tu nemanyk, kad aš nežinau, kaip su ponu
Dievu apsieiti, žinai ponas su ponu moka susitarti, —
susijuokė jis ir klebonui nepatiko tas juokas, tačiau

jis nebeuorėjo nė erzinti seno žmogaus: juk jeigu
sako apie tokius dalykus, kaip siela, kad susitvarkė,
argi išdrįstų meluoti.

Tai taip ir įvyko varpo krikštas, o krikščio Budrylų
giminė prelatas, ir pakrikščio, kaip varpe buvo įlietas
vardas — Mykolas. Tai galėjo būti garbei archangelų
kunigaikščio, kuris sutrypė setoną, tačiau taip buvo
vadimami daugelis vyrų Budrylų giminėje karta iš kar-
tos, ir jo paties toks vardas buvo.

Ir pono siūsti žmonės įkėlė varpą į varpinę, ir
sunkus jis buvo, atrodė neatlaikys varpinės sienos ir
mažasis parapijos varpas šalimais jo atrodė, pono Bu-
drylos žodžiais, kaip piemuo prieš karalių. Tačiau ne
k'ebonas, ne parapijiečiai, kurie šaltai sekė iškilmes,
nebuvo paterkinti, kad jų varpas atrodė pažemintas.
Lygiai, kaip ir jie patys — jiems buvo atimta reikalas,
kurį jau senų seniai su klebonu buvo aptarę — savo
aukoms nutraukdami nuo savės, tikrai išsižadėdami
įsitaistyti varpa bažnyčiai, kurią taipgi savo pastan-
gomis jie ir klebonas statydino.

Bet jie juk negalėjo užginti ponui padaryti gerą dar-
bą — kitas net užtarė, jog tai jis jiems padėjo — atliko
jų dalį, — tai nors šitaip atsilygino už daugelį jų pa-
tirtas nuoskaudas. Ir per ilgus laikus. Ir jie pasiklausė,
kaip prabilo varpas pirmą kartą — jis skambėjo geru
balso, kuriame sudėtos buvo brangios medžiagos. Zmo-
nės, kad ir be didelio džiugavimo, priėmė varpą.

O ponai ir krikščiojai nuvyko į dvarą iškilmingai
atšvęsti krikščynas. Ir vaizės savo iškilmėm buvo apy-
lingės dvarams neprilygstamos, ir svečiai garbingi ir
garsūs, ir senasis šeimnininkas vaikščiojo išsidėsnis
negu visada, ir kai jis įtraukė atitinkamai vengrų
vyno, tarė:

— Tai matot, čia mano amžinybė. Kas iš to, kad
būčiau išauginęs savo vaikų — jie nekalbėtų apie ma-
ne taip dažnai ir taip iškilmingai, kaip tai skelbs var-
pas, būtinai bent tris kartus — kad aš jį pagimdžiau.

Niekas neprieštaravo tokiai gražiai kalbai, o kai jis
igėrė dar daugiau seno prancūzų vyno, jis prabilo dar
atviriau: jis prakalbino savo kaimyną, tykų ir padorų,
pamaldų žmogų, nuolankų Dievui ir gerą žmonėms.

— Žiūrėk, Kristupai, tu visą savo amžių džiūsti nuo

pasnykų ir nebeišgalvoji, kaip geriau įtikti dangui, o
aš gyvenau, kaip norėjau, tiksliai dabar, iš karto su-
tvarkiau sąskaitą. Ir matysi, aš tenai sėdėsiu aukščiau
negu tu.

Kaimynas Kristupas pasakė.

— Danguis niekas nepavydi. Ir danguje geresnės
vietos visi linki — tą ir aš darau.

Kažkas norėjo atšresniu žodžiu pertarti tokius pa-
sigyrimus, nevertus doro žmogaus, bet jis buvo labai
senas ir šeimnininkas šioje puotoje — jis buvo galin-
gas ponas Budryla. Tačiau pagaliau, kai jis nesiliovė,
ir nieko kito ir nebegirdėjai, kaip jo pasigyrimus, sve-
čiams įkyrėjo, ir paryčiui, dar prieš aušrą, jie pareika-
lavo savo karietų ir žirgų.

Taip į visus šonus pasinėsė važiuoti ir raiti, o ponas
Budryla linko ant savo tarno pečių nulenkdamas ir juos.
Netvirčiau jis būtų stovėjęs, nors ir dvidešimties
tebūtų, taip jį nuėmė kilnieji svetimų žemių vy-
nai, o dabar dar ir savo metus turėjo prilaikyti. Bet
jis nenorėjo pasitraukti nuo laiptų į kiemą — jis sto-
vėjo ir žiūrėjo, kaip svečiai nuvažinėti važiuo namo —
jie ilgai neužmirš kodėl buvo čia — ir, tarnas matė,
kaip žibūrių atšvaitas ponas susijuokė, pilnas puikybės,
ir tarnas nesuprato kodėl.

Tačiau pamaži suprato: kartu su išvykstančių vežimų
ir arklų dundėjimu buvo pasigirdęs kitas garsas, jis
turėjo pasiekti ir svečias, taip aiškiai, turbūt pavėjui,
skambėjo varpas, — ir tarnas pagalvojo; lyg būtų ty-
čia užsakytas, kad visi išgirstų, dar neapleidę dvaro
ribos.

— Tuojaus pažinsi, kad tai mano, — tarė ponas
Budryla, — ir tuo pačiu akimirkiniu varpas sustojo.

Pono Budrylos ranka nuslydo nuo tarno pečių ir jis
susmuko ant žemės.

Tai nusilakė, kaip paskučiausias muzikas, — pa-
manė tarnas, ir pasilenkė pakelti jį — ant rankų,
tačiau jau ir atsistėjęs, glostydamas savo strėnas: kur
jam vienas nešti tokį didelį ir susmukusį, ir pasi-
šaukęs dar trejetą dvarionų, laikydamas jo galvi, va-
dovavo nešmenę į pono miegamąjį. O kai paguldė jį į
lovą, tarnas pamatė, jog ponas Budryla yra mėlėnais
baltais ir nebekvėpuoja.

(Bus daugiau)

LEO CHERNE, vadovavęs visai programai.

Nuotr. P. Ažuolo.

VAIZDAI IŠ MANIFESTACIJOS NEW YORKE LAPKRIČIO 13

MADISON SQUARE GARDEN pagrindinis įėjimas su lietuviška publika.

Nuotr. R. Kisieliaus

PREL. J. BALKŪNAS skaito invokaciją.

Nuotr. R. Kisieliaus

KALBA senatorius Karl E. Mundt, S. Dakota.

Nuotr. P. Ažuolo

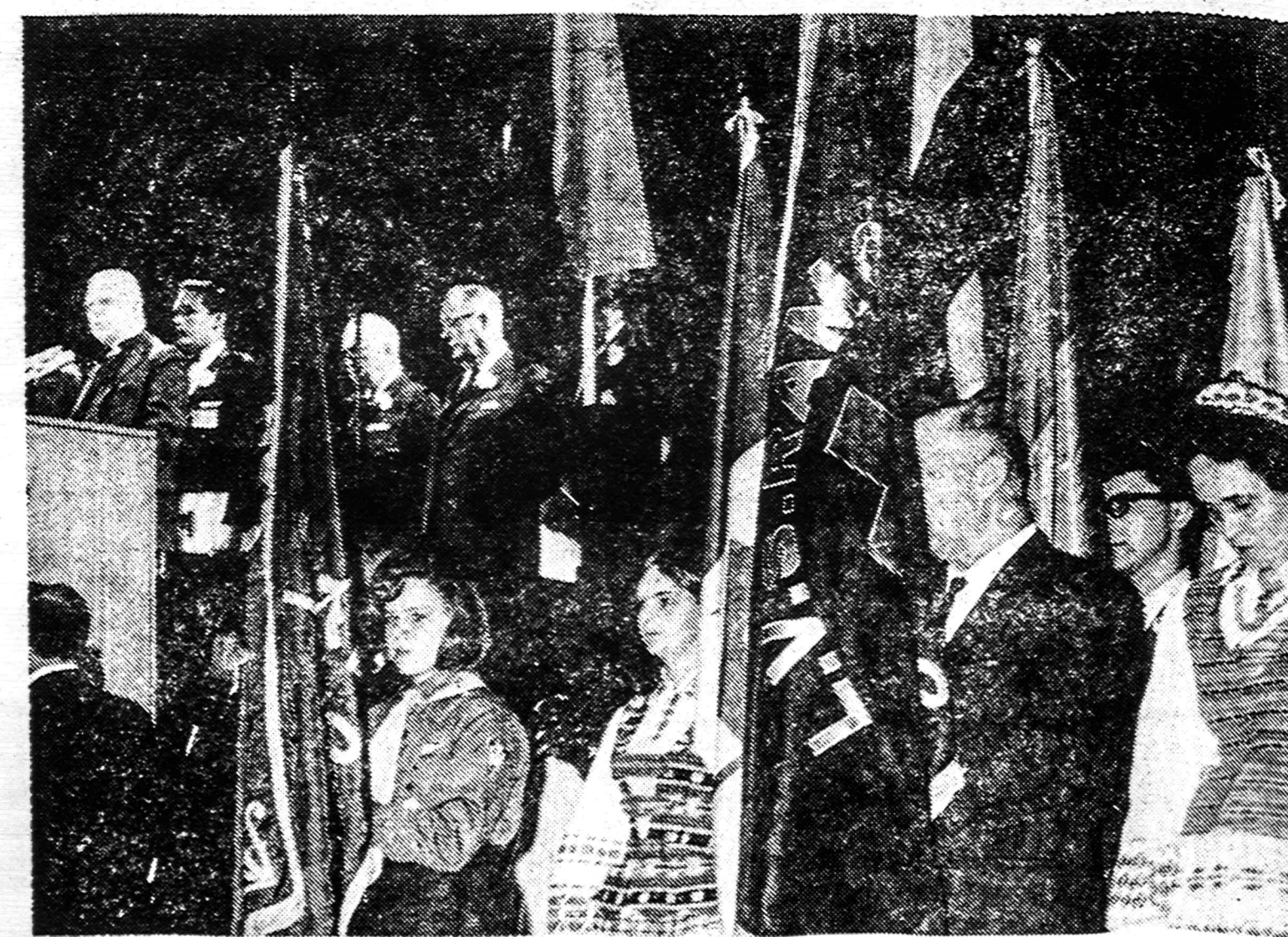
ANTANAS SNIESKUS skaito rezoliucijas.

Nuotr. R. Kisieliaus

KALBA KONGRESM. JOHN J. ROONEY.

Nuotr. R. Kisieliaus

VELIAVOS prie tribūnos Madison Square Garden Nuotr. P. Ažuolo.

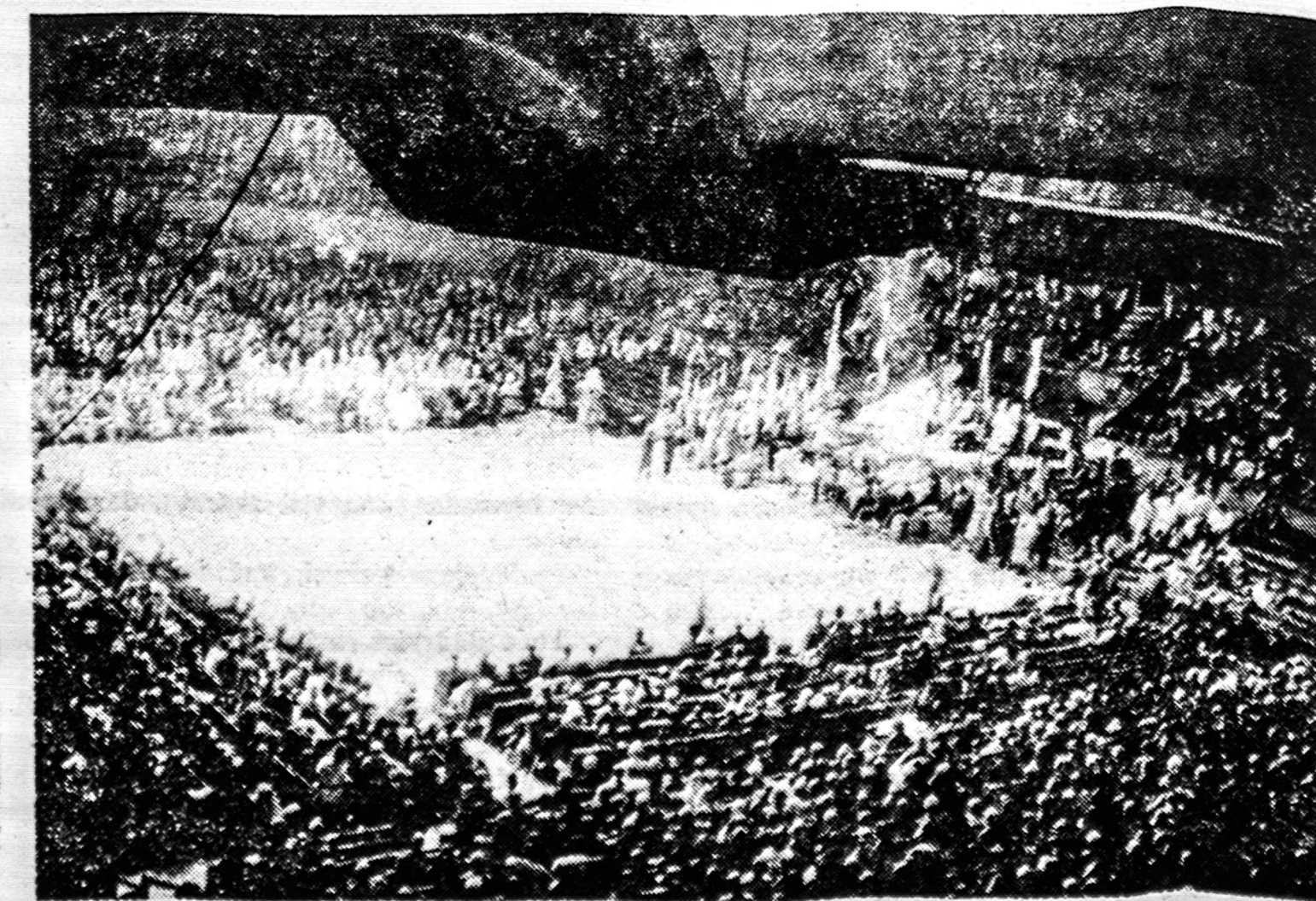
KALBA KUN. RAYMOND J. SWORD, S. J.

Nuotr. R. Kisieliaus

AKORDEONU groja Karolis Daubaras iš Philadelphia, Pa.

Nuotr. P. Ažuolo

MADISON SQUARE GARDEN buvo prisirinkę 11.000 dalyvių. Nuotr. P. Ažuolo.

DAINUOJA IRENA STANKONAITE.

Nuotr. R. Kisieliaus

ARTIMIAUSI komiteto talkininkai.

Nuotr. P. Ažuolo

VAIZDAI

IŠ ŽYGIO
I
JUNGTINES
TAUTAS
LAPKRIČIO
13

Žygis į Jungtines Tautas iš Madison Square Garden prasidėjo tuoj po masinio susirinkimo — 2:30 v. popiet. Žmonės su vėliavomis rikiavosi gatvėje ir žygiavo skersai visą Manhattaną. Priekyje ėjo žygio organizatoriai, paskui buvo nešamos trys Pabaltijo valstybių vėliavos, toliau žengė puošnus Bostono šv. Petro parapijos orkestras, kuris nuo lat grojo lietuviškus maršus. Iš viso žygy dalyvavo apie 14,000 žmonių. Labai daug lietuvių buvo šaligatviuose, neįsijungę į žygį. Į aikštę prie Jungtinių Tautų ir jie atėjo.

Žygis nusitęsė per visą miestą. Kai pirmieji jau buvo aikštėje prie Jungtinių Tautų, paskutiniai dar tebestovėjo prie Madison Square Garden. Kai atėjo paskutiniai į aikštę, jau programa ten ėjo į galą.

Aikštėje ties Jungtinėmis Tautomis sugiedota Lietuvos, Latvijos ir Estijos himnai. Kalbėjo latvių ir estų atstovai. Maldą paskaitė prel. J. Balkūnas.

PIRMOSIOS vėliavos pasirodo gatvėje.

Nuotr. P. Ažuolo

KOORDINATORIAI vadovauja eisenai.

Nuotr. R. Kisieliaus

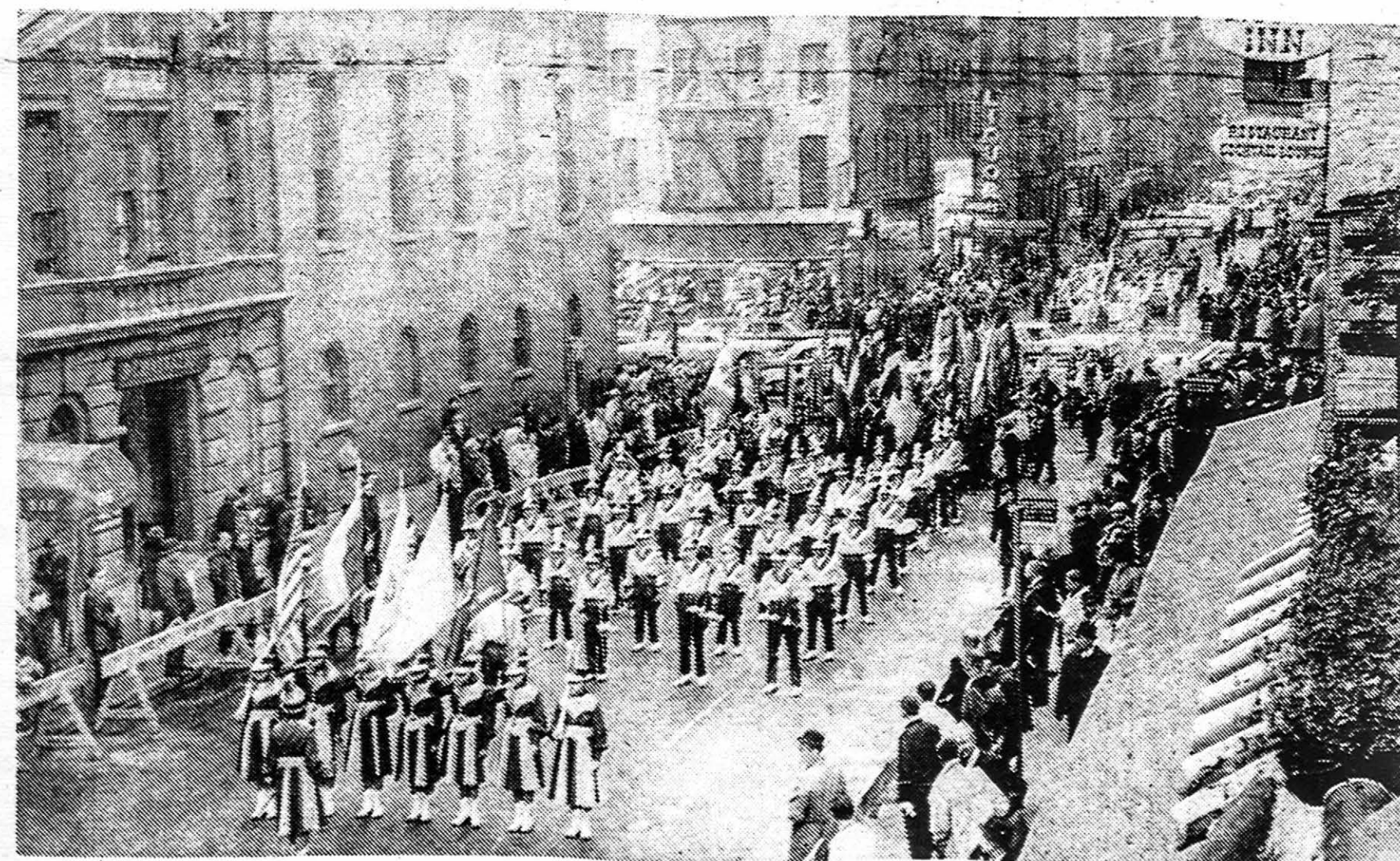
EISENOS detalė.

Nuotr. P. Ažuolo

AIKŠTEJE prie Jungtinių Tautų.

Nuotr. R. Kisieliaus

ŠV. PETRO parapijos So. Bostone orkestras žygyje.

Nuotr. R. Kisieliaus

NBC TELEVIZIJOS atstovas kalbasi su žygio rengėjais. Iš k. į d. Algirdas Budreckis, Antanas Snieckus ir Antanas Mažeika.

Nuotr. R. Kisieliaus

TAUTINIŲ SOKIŲ grupės eisenoje.

Nuotr. R. Kisieliaus

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N.Y.C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAZMENŲ PREKYBA
 — DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —
 • Vyrų ir moterų eilutė, apsiustam, suknelė ir kt.
 • Audiniai angliskos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
 • Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
 • Mes padidinome savo patalpas kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užsiti ir pasižiūrėti.

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance
 Apdraudimas gvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų par-
 davimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Fi-
 nigu investicijos.
 Kasdien nuo 9 iki 5 val.; šeštadienis iki 6 val. popiet.
 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N.Y. • Tel. VI 7-4477

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudimo ir visokiais reika-
 lais kreipkitės į

JOHN ORMAN AGENCY
Insurance - Real Estate

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N.Y.
 Tel. VIrginia 6-1800

Siųskite į Lietuvą ir SSSR
DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei.
 Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas
 nepaprastai žemom kainom atraižų vilnonės me-
 džiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
 Cor. DELANCEY, N.Y.C.

Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais,
 išskyrus šeštadienį, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
 Vaziuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į
 viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŲSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat
 šilkines, maišytas, spalvotas, lovos užtiesalai, vilnonės skaros ir
 šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus pa-
 tarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsikiite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje —
 mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į vi-
 sus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, su-
 tvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnėmis informacijomis rašykite
 skambinkit daugiausia patyrusiam kelionių biurui į Rytų Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

RYŠIUM SU ARTEJANCIOMIS SVENTEMIS, LAIKAS
PAGALVOTI APIE PASIUNTIMĄ SIUNTINIO — DO-
VANŲ SAVO GIMINEMS U.S.S.R.

Cosmos Parcels Express Corp.

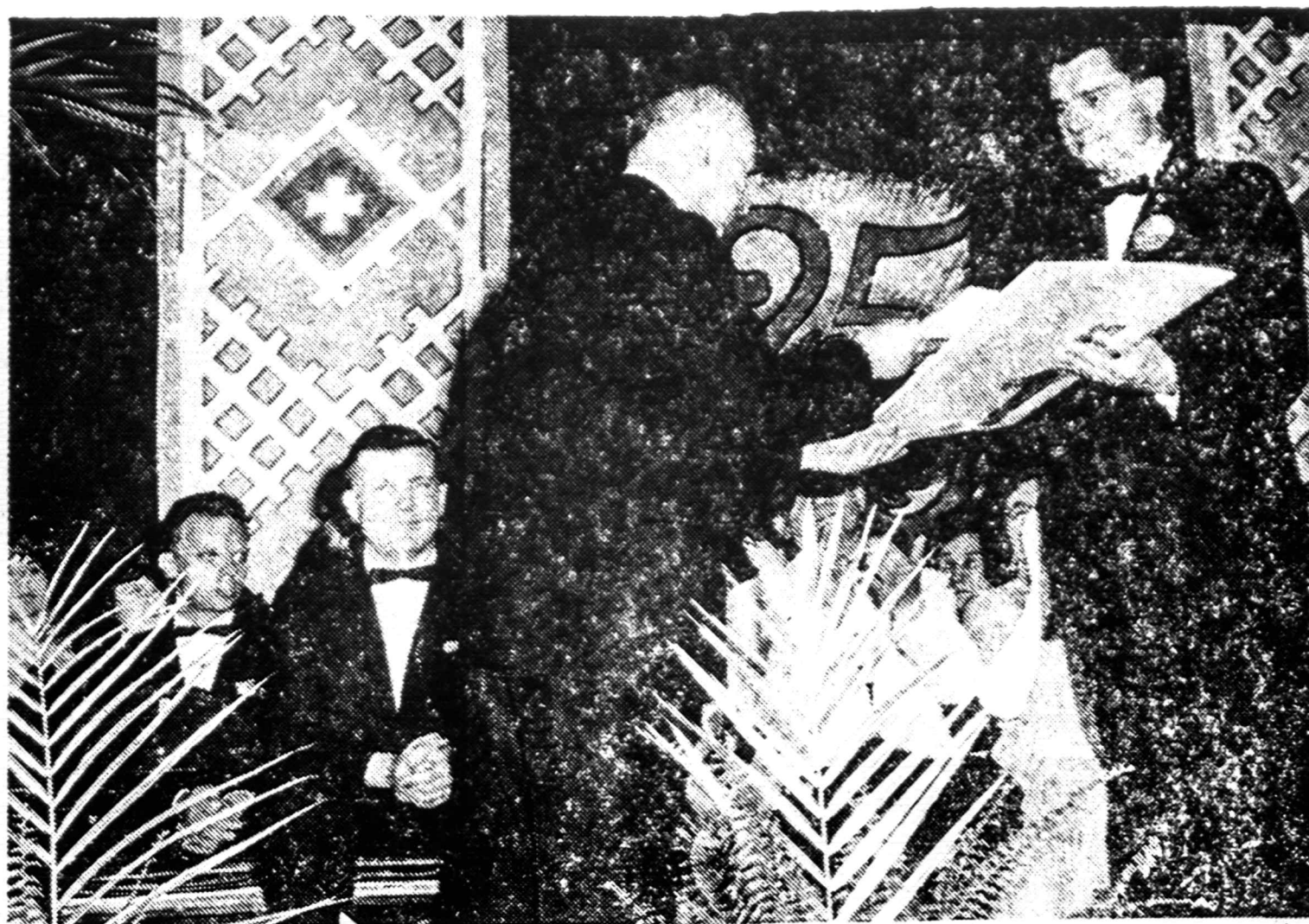
Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti
 daugelio metų patyrimą siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstankiai klientų patenkinti.
 Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai
 apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos
 rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informa-
 cijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

• ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
• Boston 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
• SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway	AN 8-0668
• BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue	EV 4-4562
• BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue	DI 5-8808
• BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
• CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue	BR 8-6966
• CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street	WA 5-2737
• CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	TO 1-1068
• DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue	VI 1-5355
• GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W.	GL 8-2256
• HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-8030	246-0215
• HAMTRAC, Mich. — 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
• IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave.	ES 2-4683
• LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street	FO 3-8-69
• LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
• NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue	BI 3-1797
• NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave.	CH 3-3005
• NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street	LO 2-1465
• NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue	AL 4-54-6
• PASSAIC, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
• PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street	MU 4-4619
• PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave.	PO 5-5692
• PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
• SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street	PL 6-6-66
• WATERBURY, Conn. — 5 Jones Street	SW 8-2868
• WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street	GR 6-2-61
• YONKERS, N.Y. — 555 Nepperhan Ave.	RI 3-0440
• YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue	

CIURLIONIO ansamblio 25 metų sukakties minėjime Dainavos ansamblio pirm. Slavinskas įteikia adresą
 Ciurlionio ansamblio pirm. Vl. Plečkaičiui. Nuotr. V. Plodinskio. Ciurlionio ansamblio New Yorke koncer-
 tuoja lapkričio 27, Baltimorėje — Lapkričio 28.

SU DAINA Į LAISVĘ

Baltimore, Md. Su daina — į
 laisvę! Šitaip pasirodusi Balti-
 more sutikė M. K. Ciurlionio
 vardo ansamblį, kuris čionai at-
 vyks lapkričio 28 d. ir 2 val. po-
 piet. Lietuvių svetainės (851
 Hollins Str.) didžiojoje salėje
 išgarsime ansamblio moterų, vy-
 rų ir mišrų choras.

Prieš metus (1964 m. spalio
 24 d.) po New Yorko vyrų cho-
 ro koncerto, kuriam vadovavo
 muzikas Vladas Baltrušaitis ir
 kurį Baltimore'ne iškviė "Jono
 Stalas", to "stalo" savininkas
 Jonas Jakubauskas, giliai susi-
 mąstęs, pasisakė turįs dar vieną

reikalaujantį daug rizikos suma-
 nymą — kvieisti Baltimore'ne M.
 K. Ciurlionio ansamblį. Praše
 tai laikyti paslaptį.

Ir štai šiomet tas gražus pat-
 rictinis J. Jakubausko sumany-
 mas virsta realybe: lapkričio
 28 Ciurlionio ansamblis bus
 Baltimore'je. Ansamblio iškvie-
 tėjai ir koncerto organizatoriai
 Jonas ir Alba Jakubauskai —
 Nepr. Klausmos Lietuvos kario
 šeima. Ant jų pečių guli visa
 organizacijos ir medžiaginė at-
 sakomybė. Jakubauskų sumany-
 mo sustiprinti atėjo talkon vi-
 sos Baltimore'os lietuvių organi-

zacijos su žinomais veikėjais:
 sv. Alfonso parapijos klebonu
 prel. L. Mendeliu, JAV LB Ta-
 rybos prezidento sekretore ir
 Balfo centro Va'dybos vicepi-
 rininke dr. E. Armoniene, bu-
 vusiu SLA prezidentu advokatu
 Vincu Laukaičiu ir kitais.

Su daina — į laisvę! Tegu to-
 li nuo tėvynės Lietuvos nerims-
 tančius dėl jos laisvės M. K.
 Ciurlionio ansamblio atgaivina
 ir sustiprina!

J.M.

A. Kezio fotografijos
televizijoje

Chicagos televizijos 2 kana-
 le (WEBB) yra programa
 — "Take one". Programą tvar-
 ko pati stotis, taikinama arki-
 vykūpijos: vadovauja — kun.
 Edward Wroblecki. Toje pro-
 gramoje lapkričio 21 d. 10:30
 iki 11 v. priešprieš bus rodomos
 dviejų fotografų nuotraukos.

Vieno fotografo nuotrau-
 kos skiriamos neturtingiems
 vaikams. Antroje dalyje rodo-
 ma kun. Algimanto Kezio, S.J.,
 nuotraukos. Jų tema "Man's
 Search For the Basic Meaning
 and Purpose of Life". Viso
 parodyta 30 nuotraukų. Vienas
 Northwestern universiteto stu-
 dentas parašė specialų tekstą,
 kitas studentas jį perskaitys.

(d.)

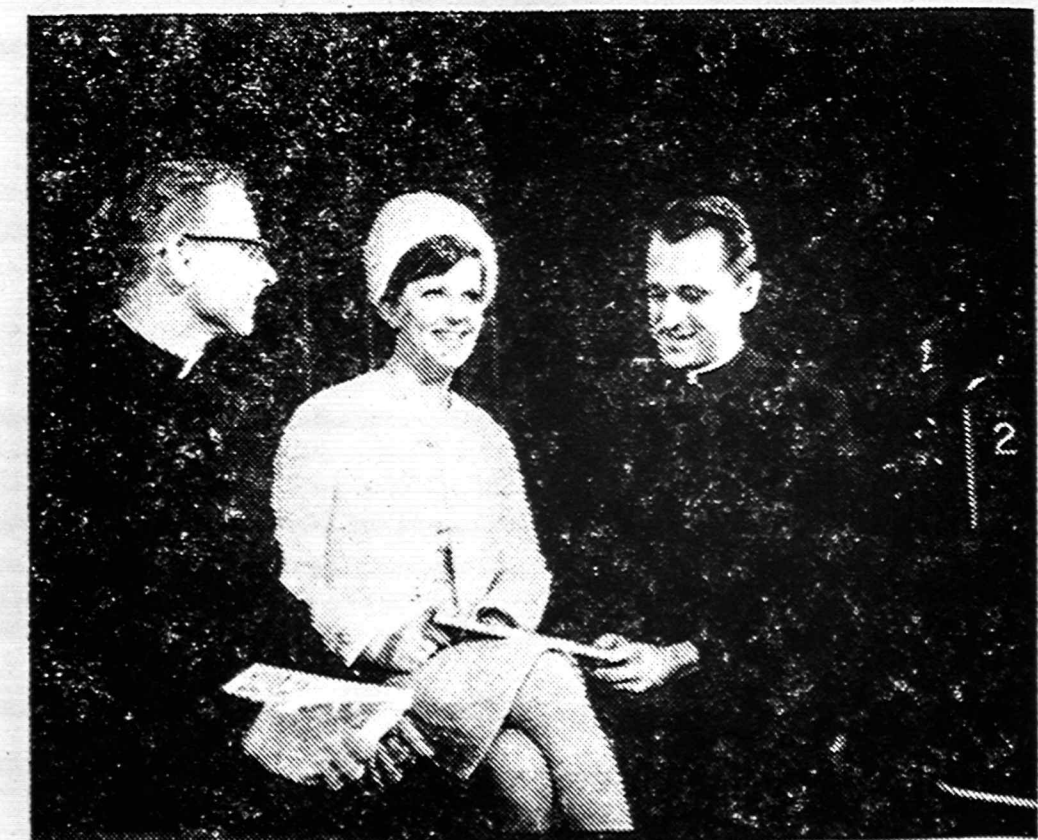
BRANDOS ATTESTATAS WATERBURY

Waterbury, Conn. — Lietu-
 vių bendruomenės kvietimu
 lapkričio 21 atvyksta Bostono
 lietuvių dramos sambūris, ku-
 ris suvaidins vengrų rašytojo
 L. Fcdoro 3 veiksmų pjesę —
 "Brandos atestata". Veikalą re-
 žisavo aktorė Aleksandra Gus-
 taitienė. Sąsiuote dalyvauja dvy-
 lika jaunu aktorių. Kai kurie
 jų yra gan stipriai pasireikę
 vaidyboje ankstesniuose pasta-
 tymuose. Veik visi šio sambū-
 rio statyti veikalai buvo vaidin-
 ti ir Waterburyje. Todėl bosto-
 niečių teatrinio meno entuzias-
 tam šios kelionios scena nesve-
 timas, o waterburiečių audito-
 rijai šis sambūris gerai pažįsta-
 mas svečias.

Vietos lietuvių kultūrinei vei-
 kai pagyinti, bendruomenės
 dalyba, be kitų kultūrinių ar
 pramoginių parengimų, laiks
 nuo 10:00 yra užsimojusi duo-
 ti besidomintiems visuomenei li-
 teratūrinio, bei teatrinio meno

vakarų. Prieš kiek laiko čia gė-
 rėjimės newyorkiečių aktorių
 puikiai suvaidintais Vinco Krė-
 vės veikalais. Dabar visuomenė
 su nekantrumu laukia Bostono
 teatrų viešnagės.

Rengėjai tikisi gausaus atsi-
 lankymo ir iš apylinkės kolo-
 nių. Vaidinimas įvyks Sv. Juo-
 zapo mokyklos auditorijoje 29
 John Street. Bilietai bus gau-
 nami prie įėjimo. Spektaklio
 pradžia 3 val. popietų. (vav)

KUN. A. KEZYS, S. J. Jeanne Mulcahy, parašiusi tekstą pagal kun. A.
 Kezio nuotraukas, programos vedėjas kun. Edward Wroblecki.

HARTFORD, CONN.

Lapkričio 20 vakare Švč. Tre-
 jybės bažnyčios svetainėje, šv.
 rengia vakarą, kurio p.c. nas šči-
 riamas sergantiem nariam. Me-
 tinės draugijos mišios bus Pa-
 dėkos diena. Lapkričio 25, 9 v.
 r. Visi nariai prašomi dalyvau-
 ti.

L.D.S. 6 kuopa spalio 30 tu-
 rės paskutinį savo susirinki-
 mą Juozo Leonaičio namuose.
 S. Grup'as, išgamelis kuopos
 pirm. n.ikas, pradėjo susirinki-
 mą maida, padarė pranešimą iš
 LDS seimo. Paaikėjo, kad or-
 ganizacija užsidaro. Taip pat ir
 6 kuopa, sulaukusi 50 metų, nu-
 stojo veikusi. Pasirašinta, pa-
 s'ka bėta. Prisiminta Darbinin-
 kos organizatorius kun. Fabijo-
 nas Kemežis. Už jo sielą už-
 prašytos mišios gruodžio 26,
 sekmadienį, 10 val. Rept.

SIOUX CITY, IOWA

Sv. Kazimiero lietuvių para-
 pijos aukstinio jubilėjaus minė-
 jimas iš lapkričio 21, sekmadi-
 enio, atidėtas į gruodžio mė-
 ne:į, kai vie.os vyskupas jau
 bus grįžęs iš Romos. Tikroji
 data bus paskelbta vėliau (S.M.)

Norite geros meniškios fotografijos —

PORTRETO - SEIMOS - VAIKU
 'vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuo-
 traukų; norite atnaujinti sena fotografiją? Jums geromis sąlygomis
 padarys —

VYT. MAŽELIS

Tel. HYacint 7-4677
 422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N.Y.

LITAS Investing Co. Inc.

kviečia

Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
 Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5 1/2%)

Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui

Dėl prospekto ir kitais reikalais:

V. VEBELIONAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799

Darbo valandos: Siokiadieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.

CHICAGO, ILL.: 6775 So. Western Ave., tel. GR 6-2242

Darbo valandos — trečiadienį ir penktadienį vakarais,

šeštadienį nuo 10 iki 3 val. popiet.

WINTER GARDEN TAVERN
Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
 Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms pra-
 mogoms. Be to, duodami polaido-
 tuviniai pietūs. Pirmos rūšies lie-
 tuviškas maistas prieinama kaina

1883 MADISON STREET
 BROOKLYN 27, N.Y.
 (Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421
 Tel. VIrginia 6-9519

SALE VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
 Salėje gali tilpti 100 dalyvių

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA**Silver Bell Baking Co.**

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
 Sventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA IR ALBERTAS RADZIONAS, sav.

36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N.Y. 11206
 Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIONŲ**RAY'S LIQUOR STORE**

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuo-
 tų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N.Y.
 Telefonas: VIrginia 3-3544

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N.Y.
 Telefonas EV 7-2089

JUOZAS BRUZINSKAS, Manager

Didelis pasirinkimas įvairių vyrių, degtinų, konjakų, midų
 Sventėms bei kitokioms progoms

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N.Y. Tel. VI 9-5077
 340 Grand Street, Brooklyn 11, N.Y. Tel. STagg 2-4329
 91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. — Tel. 441-4554

Papigintomis kainomis priimame užsakymus

VESTUVĖM IR POBŪVIAM

Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius

We take all orders special price for Weddings and Parties
 Home-Made Bologna

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienualynas..... GL 5-7068
Spaustuvė..... GL 2-6916
Redakcija..... GL 5-7281
Administracija..... GL 2-2923

Tėv. Leonardas Andriekus, pranciškonų provincijolas, šios savaitės pradžioje atliko metinę Brooklyn vienuolyno vizitaciją. Šią savaitę pasilieka New Yorke, tvarkydamas įvairius vienuolyno reikalus.

Kanados lietuvių dailininkų paroda vyksta lapkričio 18, 19, 20 dienomis Lietuvių Atletų Klube, 1332 Halsey St., Brooklyn. Bus išstatyti dailininkų Romualdo Bukausko ir Vytauto Remeikos kūrinių. Paroda atidaryta penktadienį, lapkričio 19 d., 8 v. v. Paskaitą skaitys dr. Henrikas Nagys iš Montrelio, tema — Keletas kontraversinių meno minčių.

Motery Vienių, kiekvienais metais prisimindama mirusias naves, šiemet už jų vėles užprasė mišias lapkričio 21, 12:15 val. Angelių Karalienės bažnyčioje. Po pamaldų Beleckų sveitėmėje bus pietūs. Kas norėtų pietuose dalyvauti prašome skambinti E. Andriūšienei VI 7-4477. Moterų Vienių susirinkimas šaukiamas lapkričio 16 vakare Arūnų bute, kur Iz. Misiūnienė kalbės apie rašytojų Zemaite. Narės laukiamos su viešniomis.

Vytautas Zelenis, vasarą su šeima persikėlęs iš New Yorko į Los Angeles, dirba pas lietuvių televizijos krautuvė. Jo naujas adresas: V. Zelenis, 11840 Kittridge Str., North Hollywood, Calif., 91606.

Parduodamas už 995 dol. 1962 Chevroletas, gerai išlaikytas, kaip naujas, 6 cilindrių, standartinio šifto, Turquoise, 4 naujos padangos, nuvažiuota — 34.000 mylių. Skambinti VI 3-6545.

Reikalinga mergaitė arba moteris trimis pusdieniams apvalyti daktaro ofisą ir gyvenamąją butą (apartamentą). Geras atlyginimas ypač jaunai mergaitei, studentei. Informacijai skambinti BU 2-4638.

Kariuomenės šventės minėjimas rengiamas lapkričio 20, šį šeštadienį, 7 v.v. Apreiškimo parapijos salėje. Programoje bus rodomas filmas iš Lietuvos kariuomenės vystimosi, giedos New Yorko lietuvių vyrų choras, vadovaujamas J. Baltrušaičio. Deklamacijos. Sokiams gros A. Starolio orkestras.

Romas Viesulas dalyvauja kolektyvinėje parodoje, Ten-Fifteen galerijoje, Greenwood Ave., Wyncote, Pa. Parodą išstatyta vienuolikos dailininkų darbai, atidaryta lapkričio 5, tęsis iki lapkričio 20.

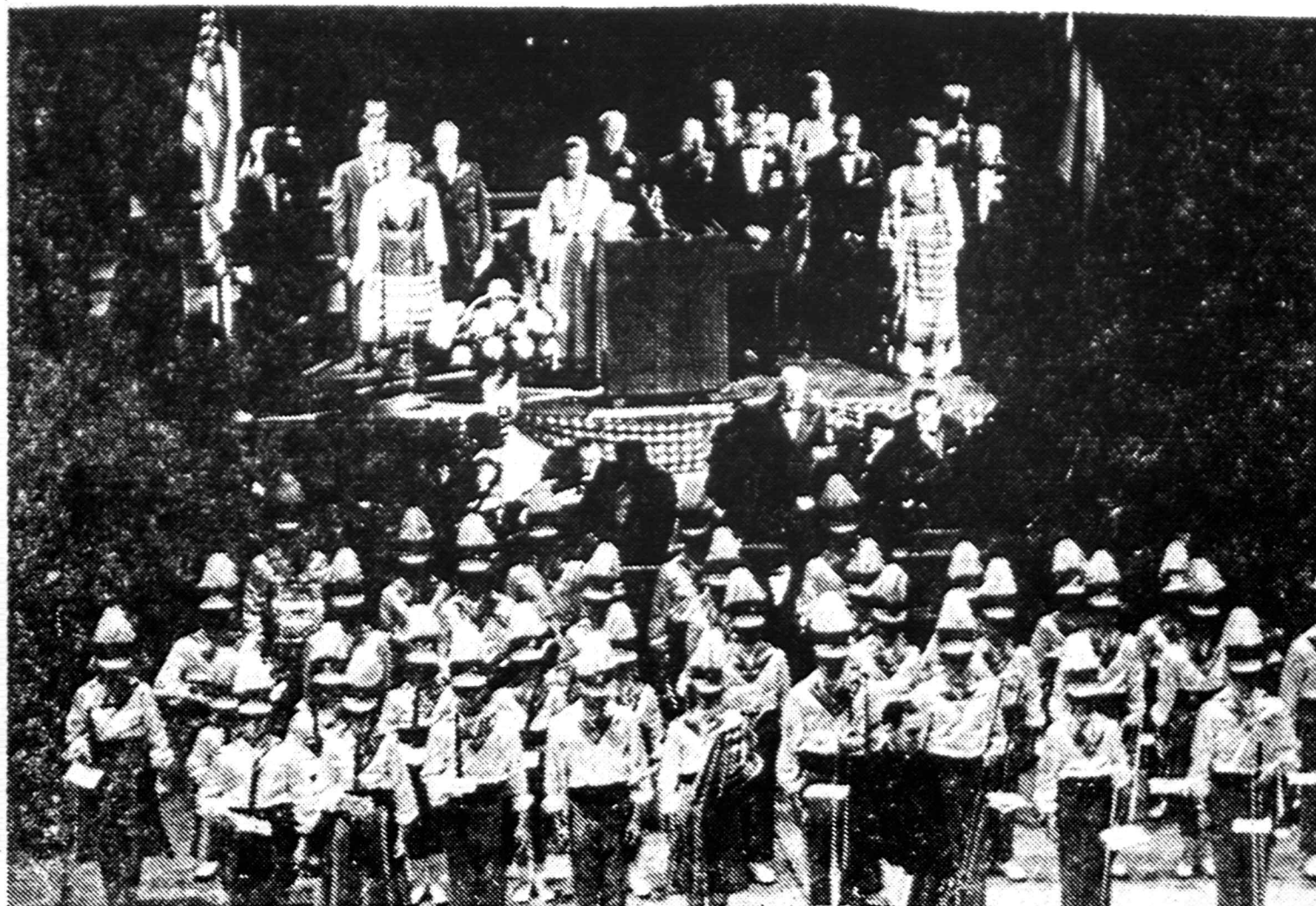
Sigitas Baršauskas ir Algis Mažeika, abu studentai iš Montrelio, palydėti P. Montvilos, lankėsi Darbininko redakcijoje.

Kun. dr. St. Valiušaitis, kalbės Advento rimčiai iš J. Stuko radijo lapkričio 20 — Padėkos dienos tema.

Čiurlionio ansamblio jubiliejinis koncertas čia pat. New Yorkas koncertui pasiruošęs Pagarbime savo atsilankymu lietuviškosios dainos puoselėtoją, 25 metų jubiliatą.

Skautų ir vilkiukų sueigos bus šį šeštadienį, lapkričio 20 įprastu laiku ir įprastoje vietoje.

Kotryna ir Konstantinas Venskai, gvv. Maspeth, spalio 31, sekmadienį, 11 val. iškilmėmis mišiomis atšventė 50 metų savo vedybų jubiliejų. Pritaikinta pamoksla pasakė ir priiminėja suteikė prel. J. Baltrušaitis, asistuojant kun. P. Lokešui ir T. P. Baniūnui OFM. Vėliau parapijos salėje įvyko pagerbimo pietūs, kuriuos surengė jubiliatų dukros (Dora, Monika, Rozalija, Irena) ir sūnūs (Juozas ir Aleksandras) su šeimomis. Venskams padėkoti suleisti deimantinio jubiliejaus. Jie nuo pat iškilmų lietuvių parapijos Maspeth'e yra uolūs tos rėmėjai ir priklauso įvairiomis bažnytinėms organizacijoms. (B)

MANIFESTACIJOS iškilmės Madison Sq. Garden lapkričio 13. Giedami chimnai. Priekyje — sv. Petro parapijos orkestras iš Bostono. Nuotr. P. Ažuolo.

NEW YORKAN SUSIRENKA VLIKO SEIMAS

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (Vliko) seimas šaukiamas lapkričio 27-28 New Yorke, Henry Hudson viešbutyje. Adresas: 353 West 57th Street, New York, N.Y. 10019.

Pirmas posėdis bus lapkričio 27 d., 10-11 val.: atidarymas, prezidento ir komisijų sudarymas, sveikinimai, Vliko gener. sekr. J. Audėno pranešimas valdybos vardu, vicepirm. dr. B. Nemicko pranešimas finansų tekimo reikalu, diskusijos. Bendri pietūs 1-3 val. Pietų metu kalbės Tautos Fondo pirm. prel. J. Balkūnas.

Antram posėdį (3-6:30 v.) bus Vliko pirm. V. Sidzikauskas šaukiamas lapkričio 27-28 New Yorke, Henry Hudson viešbutyje. Adresas: 353 West 57th Street, New York, N.Y. 10019. Pirmas posėdis bus lapkričio 27 d., 10-11 val.: atidarymas, prezidento ir komisijų sudarymas, sveikinimai, Vliko gener. sekr. J. Audėno pranešimas valdybos vardu, vicepirm. dr. B. Nemicko pranešimas finansų tekimo reikalu, diskusijos. Bendri pietūs 1-3 val. Pietų metu kalbės Tautos Fondo pirm. prel. J. Balkūnas.

Trečiam posėdį lapkričio 28 (10-12 val.) bus komisijų posėdžiai, 12 val. — Vliko Tautos Fondo ir Liet. Raud. Kryžiaus apyskaitų tvirtinimas, Vliko ir Tautos Fondo 1966 samatų pri-

ėmimas, seimo nutarimai, uždarymas.

Seime gali dalyvauti ir svečiai. Sprendžiamu balsu dalyvauja Vliką sudarančių sambūrių atstovai po tris nuo kiekvieno. Iš toliau atvykusieji Vliko nariai ar svečiai gali apsisoti Henry Hudson viešbutyje. Kambarius galima iš anksto užsisakyti laišku (adresas šio pranešimo pradžioje) ar telefonu (212) 466-4100. Kambarių kainos nuo 8 dol. parai.

Bendruose pietuose nariam ir svečiam dalyvavimo kaina — 5.50 dol. Dalyvaujantieji turi tai pranešti iki lapkričio 24. Vliko adresu: 29 West 57 St., Fl. 10, New York, N.Y. 10019, arba telefonu: (212) 752-0099 ar (212) 753-6628.

Tautos Fondas seimo metu priiminės aukas Vliko vykdomiems Lietuvos išlaisvinimo darbams finansuoti. (E)

Senas prašymas — nauji rūpesčiai

Kiekvieną rudenį, lapams krentant, Balfas pasibeldžia ir gerasirdžių lietuvių namus prašydamas aukos. Ir taip metai iš metų... Ir ne vien Balfas prašo aukų, prašo ir kitos organizacijos. Visiem vis duck ir duck. Kada gi bus galas? Ne vienas su nuostaba klausia. Į šį klausimą sunku rasti tinkamą atsakymą. Dažniausiai atsakoma: kai pasibaigs vargas. Bet nesimato tu vargų ir bėdų galo. Juo tolyn, tuo vargai didyn — bent taip atrodo.

Šiais metais Balfas 100 skyrius, pradėdamas rudens vajų, kreipiasi vėl į rėmėjus. Vėl ištuštėjo kasa, tušti sandėliai, o prašymų daug, laiškų krūvos su įvairiausios pagalbos šauksmais ir dejonėmis. Norisi išsiųsti padėti. Yra labai sunkioje būklėje atsiradusių mūsų

brolių ir sesių, ir jie kreipiasi į "poną Balfą", kaip kokį milijonierių. Gal ir žino vargo suspausti tautiečiai, kad tas "ponas Balfas" — esate jūs, mieli rėmėjai.

Yra sakoma, kad lengviau yra duoti, negu prašyti. Taip, turint daug, lengva dalį duoti bet turint mažai, dalintis su savo tautiečiais, yra heroizmas.

Gyvendami geresnėse sąlygose negu bet kur pasaulyje, neatsisakykim savo auka, pagal išgales, padėti tiems, kuriems ta pagalba labai reikalinga. Pradžiuginim vargan patekusių širdis savo parama. Tikėkite, auksa per Balfą pateks tiems, kuriems labiausiai reikia.

Prašome taip pat nepamiršti, kad 1965 sausio 29 Franklin K. Lane mokykloje bus Balfas vėjus užbaigimo koncertas, kuriame dalyvaus operos sol. Pr. Bičienė, akord. K. Daubaras, humoristas Ant. Gustaitis ir kiti. (b.)

PADEKA

Kunigų saleziečių jubiliejinės iškilmės labai gražiai praėjo lapkričio 7 Maspetho lietuvių parapijos bažnyčioje ir salėje. Tų iškilmų rengimo komitetas ir jubilatas kun. Petras Urbaitis nuoširdžiausiai dėkoja visiem, kurie parėmė kunigų saleziečių darbus Dievui ir Tėvynei: aukų, platino bilietus ir sunkiai triūsę parengimą. Ypač dėkojame visai lietuvių Maspetho parapijai, jos vadovui prel. Jonui Balkūnui, kuris buvo iškilmų globėjas. Nuosirdžiai dėkojame prof. J. Stukui (už radijo skelbimus, pasakytą kalbą ir aukas), Balfui, Religinei šalpai ir programos vedėjui akt. Vit. Zukauskui.

Komitetas ir jubilatas kun. P. Urbaitis

BOSTONO ŽINIOS

Kai lietuvis 'galvojo', nelietuviai veikė

Sv. Bostono prie Aštuntos ir K gatvės yra krautuvė, laikoma albano John Joseph. Pas jį nueina pirkti maisto ir lietuviai, kurie šaliai gyvena. Sykį išgirdęs, kad rengiamas lietuvių laisvės žygis į New Yorką ir reikamos aukos, tas albanas paklausė, ar nebus per mažą dešimties dolerių, ir įteikė savo auką viename rinkėjui.

Broadway prie lietuvių piliečių klubo buvo parduvinėjami žygiui remti ženkleliai. Pasiūlius vieną pasiturinčiam lietuviui, tas mandagiai atskirė, sakdamas — "pagalvosiu". Pro šalį ėjo kilusi iš Lietuvos žydė ir paklausė, kokie čia ženkleliai parduvinėjama. Jai pasakė, kad tai žygiui dėl Lietuvos laisvinimo. "Duokit man vieną!" — paprašė. Paėjus porą žingsnių, dar pridėjo — "ir mano vyrui vieną".

Kultūros klubo susirinkime lapkričio 27, šeštadienį, 7:30 val. vakare, Tarptautiniam Institute, dail. Antanas Rukštelė iš Chicago skaitys paskaitą apie M.K. Čiurlionį. Pianistas Stasys Restonis iš Providence paskambins Čiurlionio kūrinį. Aleksandra Daukantiene skaitys Fausto Kiršos ir M. Moko Vaitkaus eilėraščius irgi apie Čiurlionį.

Lituanistinės mokyklos vakarienė, dėl žygio į Jungtines Tautas, nukelta į lapkričio 28.

Lietuvių Piliečių Draugijos nominacija kandidatų į valdybą (1965) įvyks lapkričio 18 draugijos namuose nuo 7 iki 9:30 val. vėk. Metinio susirinkimo narių nutarimu, jokių kitų pranešimų nebus. Prašom visų narių ateit ir balsuoti už siūlomus kandidatus, kurie vadovaus draugijai ateinančiais 1966 metais. Prašoma taip pat atsiųsti nario kortelę, kad būtų pagreitinta balsavimo tvarka. Praneša A. P. Neviera, draugijos sekretorius.

Ručia bazarą. Sv. Petro parapijos CYO organizacija lapkričio 21 ruošia kalėdinių dovanų išpardavimą papigintomis kainėmis. Pelnas eis šios organizacijos orkestrui palaikyti. Išpardavimas bus salėje po bažnyčia nuo 8 val. ryto.

Subatvakary lapkričio 20 d. 7:30 val. vak. tautininkų namuose. Bostono lietuvių draugijos sambūris inscenizuos "Zvejus". Režisuoja Aleksandra Gustaitienė.

Kariuomenės šventės minėjime ruošia romuvėnai lapkričio 21, sekmadienį, Sv. Petro lietuvių bažnyčioje 10 val. ryte bus iškilmingos mišios už žuvusius karius. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis. Popiet 3 val. Lietuvių Piliečių Dijos salėje Vliko pirmininkas Vaclovas Sidzikauskas tars žodį. Meninė programą išpildys humoristas Vitalis Zukauskas iš N. Y. ir Vilniaus operos solistas Stasys Liepas. Sokiams gros puikus orkestras. Veiks bufetas.

Katalikų Centro vitrinėje, kur buvo lietuviškų kryžių paroda, lenkai buvo išstatę Vilniaus, kaip savo miesto bažnyčių paveikslus. Po poros dienų kone visi tie eksponatai buvo pakeisti kitais ir jau nebe minėta Vilniaus vardas.

Jūros skautų Nemuno tuntas iškilminga sueiga atžymėjo 4 m. veiklos sukaktį. Sueigoje dalyvavo naujai paskirtas Nemuno tunto kapelionas kun. Albinas F. Janiūnas, apie 30 jūros skautų ir skautių ir gražūs būrelis tėvų ir svečių. Ta proga tuntininkas P. Jančiauskas, B. Kovą ir G. Cepą pakėlė į vyr. valtininkus, D. Jančiauską ir J. Lendraitį į valtininkus, P. Manomaitį į varininkus ir jūrų bebrus V. Steponaitį ir A. Bajerčių į upeivių laipsnius. J. skt. M. Manomaitis dokumentaliai apibūdino Nemuno tunto 4 m. veiklą. Visi su malonumu stebėjome filmą iš šių metų vasaros stovyklos, kuri mus nukėlė dar kartį į žaiviają Tėvų Pranciškonų sodybą, nes, pora metų iš eilės bestovyklaudami, mes ten palikome vėjui ir bangoms blaškyti daugybę jaunatviško džiaugsmo. LJS Nemuno tuntas paauguko lapkričio 13 manifestacijai 10 dol. be to, jo vėliavos plevėsavo didžiąja lietuvių jaunimo žygyje New Yorke į Jungtines Tautas, reikalaujant Lietuvai atstatyti nepriklausomybę. (B. Kovas)

Kur gauti bilietų į Čiurlionio ansamblio koncertą?

Čiurlionio ansamblio jubiliejiniam koncertui lapkričio 27 Webster Hall salėje New Yorke, bilietus Platina: "Romuvos" knygynas, 84-20 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. tel. VI 6-4226.

"Aido" spaudos kioskas (Jonas Pašukonis), 94-17 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Tel. HI 1-7747.

Haven Realty (Juozas Andrušis), 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. tel. VI 7-4477

Marytė Salinskienė, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. Tel. VI 7-4499.

Girkauš svetainė, 495 Grand St., Brooklyn, N.Y. tel. EV 4-9293 ir EV 4-0107.

Zigmantas Dičpinigaitis, 73 Hemlock St., Brooklyn, N.Y. Tel.

Antanas Reventas, 177 Jerome St., Brooklyn, N.Y. tel. MI 7-3985.

Jonas Šlepetyš, 3528 90th St., Jackson Heights, N. Y. tel. HA 6-9257.

Henrikas Miklas, 10 Church st. Great Neck, N.Y. Tel. HU 2-0196.

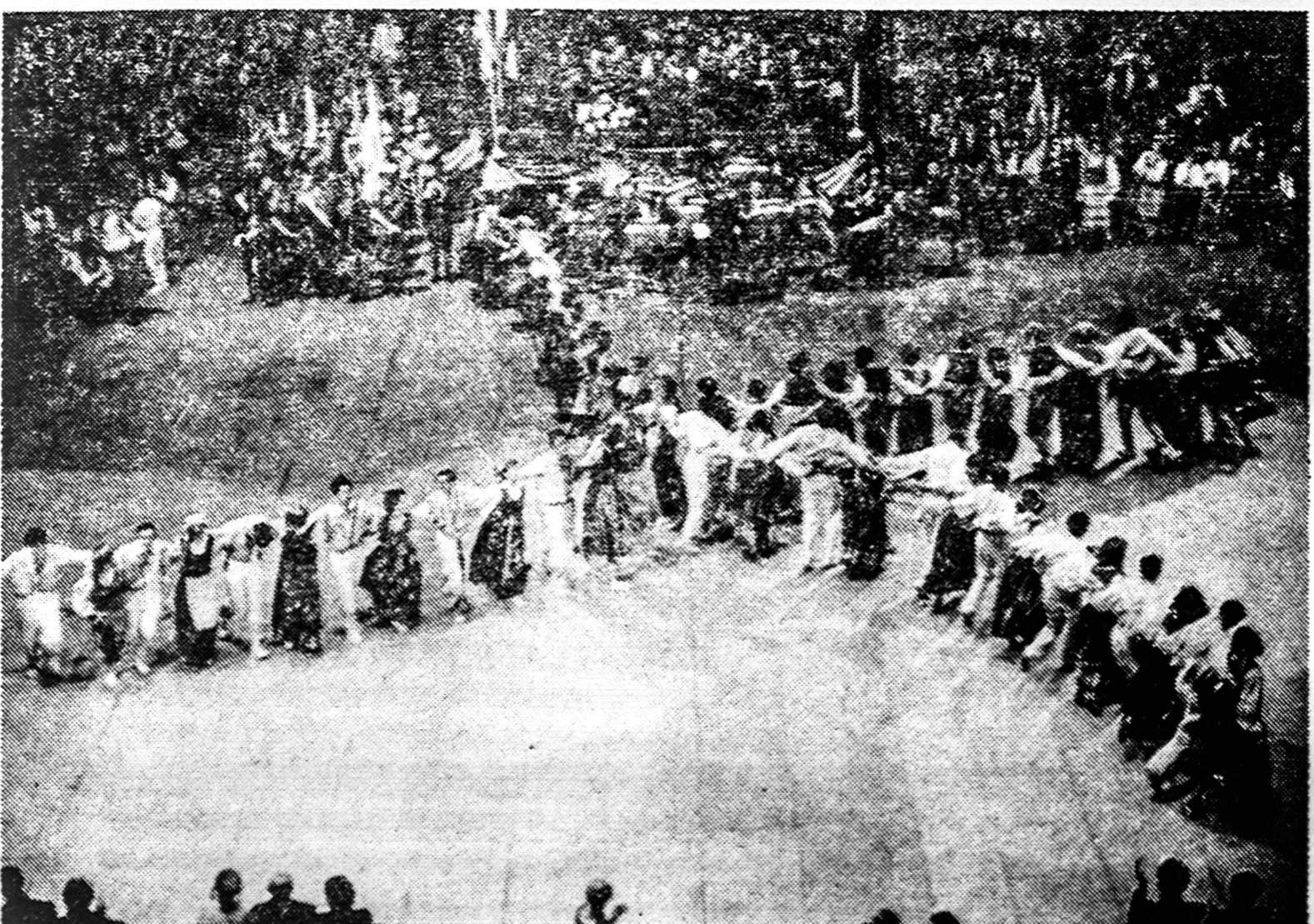
Vladas Kalytis, 25 North Rd. Great Neck, N.Y., Tel. HU 2-1896.

Kestutis Miklas, 71 Farmers Ave., Plainview, N.Y. tel. WE5-0896.

Asmenys iš tolimesnių vietovių ar kitų valstijų ir norintieji bilietų įsigyti didesniais kiekiais yra prašomi kreiptis tiesiog į LB New Yorko Apygardos išdėdinkų Vincą Padvariūtį, 24½ Ten Eyck Street, Brooklyn, N.Y. 11206 raštu, ar telefonu vakarais (212) ST 2-3523.

Bilietų paklausa yra labai didelė, todėl yra patartina, kad jais visi apsirūpintų iš anksto, nes jų gali ir pritrūkti.

LB NY Apygardos Valdyba

SOKA malūną Madison Sq. Garden.

Nuotr. P. Ažuolo.

ČIURLIONIO ANSAMBLIO iš Clevelando SIDABRINIO JUBILIEJAUS KONCERTAS šeštadienį, lapkričio 27, 1965

WEBSTER HALL SALĖJE
119 EAST 11th STREET (tarp 3rd ir 4th Ave.) NEW YORKE

Ansamblio įsteigėjas ir vadovas — komp. A. MIKULSKIS
Kanklių orkestro vadovė — O. MIKULSKIENĖ

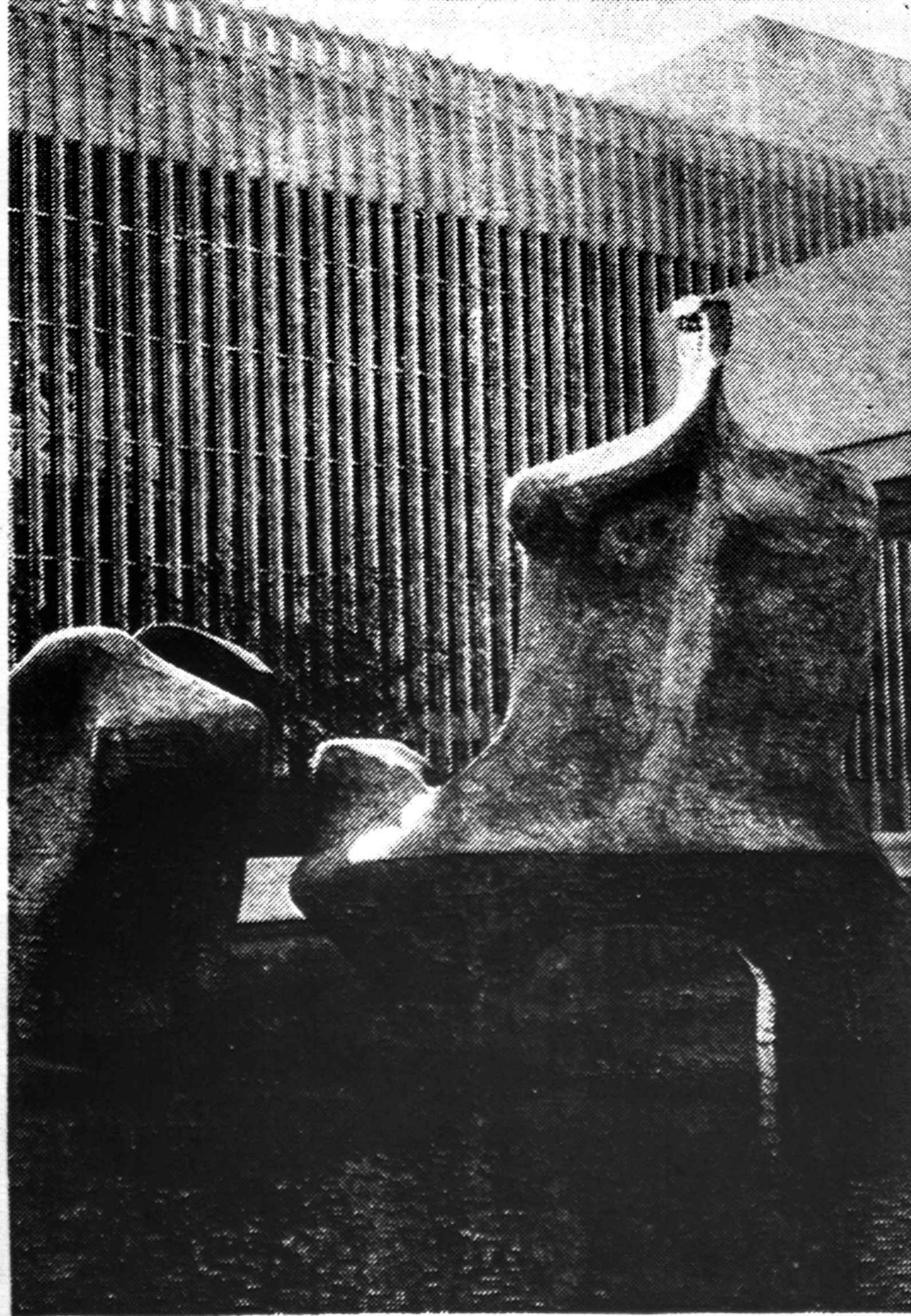
Po koncerto toje pačioje salėje ŠOKIAI, grojant Joe Thomas 10 asmenų orkestrui.

Įėjimo bilietai kartu į koncertą ir į šokių tik po 5, 4, ir 3 dolerius.

Koncerto pradžia 7:30 val. vak.

Rengia

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
NEW YORKO APYGARDA

STATULOS neseniai atidaryta Lincoln Centre New Yorke.

Nuotr. V. Maželis